

Malibu Comfort 640 LE

HEMKÄNSLA FÖR PAR PÅ ÄVENTYR

INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI

Expertomdöme

”Teoribok innehåller all körkortsteori som den som skall ta B-körkort för personbil behöver. [...] Helt allmänt är bildmaterialet omfattande och av god kvalitet. Texten har många punktlister som hjälper till att göra innehållet lättläst och tydligt.”

Helhetsbetyg: Mycket bra

Lektor: Krister Olsson, BTJ-häftet nr 11, 2023

INNEHÅLL

NUMMER 5 2023

- 4 **LEDARE** MHF gör skillnad i sommartrafiken
- 6 **DIALOG** Märk ut cykelövergångarna, tack!
- 8 **NYHETER** Hög felprocent på husbilsflottan
- 10 **NYHETER** Reaktionen efter nedläggningsbeslutet
- 12 **NYHETER** Digitalt seminarium om narkotika
- 14 **NYHETER** MHF kräver drogtester i trafiken
- 16 **NYHETER** Tylösandsseminariet återkommer i rutan
- 18 **NYHETER** "Skärpta A-traktorregler räcker inte"
- 20 **NYHETER** Ökning för polisens alkoblåstester
- 22 **KONSUMENT** Hög procent underkända alkomätare
- 24 **REPORTAGE** Sensommartripp dit där två hav möts
- 34 **TEST** Instegsvagn med lyxig sovdel
- 36 **REPORTAGE** Flitiga MHF:are skapar lugn i trafiken
- 38 **TEST** Uddamärket som vill spöa Land Rover
- 40 **PROVKÖRNING** Flärdfull fransman som fraktar sju
- 42 **BEGAGNAT** Svenskkombin som aldrig går ur tiden
- 44 **KRYSSSET** Kryssa lugnt och vinn en vinstchans
- 46 **I BACKSPEGELN** Året när nya lill-Mercan oväntat välte
- 47 **FRILÄGE** MADD tar strid för trafikens brottsoffer

Många reaktioner på chockbeskedet

Efter nyheten i förra numret av Motorföraren att förbundsmötet beslutat att lägga ner tidningen, har många hört av sig. Vi har sammanställt några av medlemmarnas reaktioner.

Sid 10–11

Polisens expert – MHF:s utbildare

Från MHF:s tv-studio i Tibro sändes ett webinarium där polisens expert Magnus Sjödén höll utbildning om narkotika i trafiken. Ett led i en satsning kallad Drogljftet.

Sid 12

Njut av Skagen där ljuset är svårslaget

Motorförarens resereporter drog till Jylland och de undersköna miljöerna kring Skagen. En plats där två hav möts och där ljuset är något alldeles särskilt. Inte minst i sensommartid.

Sid 24–33

Nytt märke få 4WD-entusiaster att tända

Hört talas om Grenadier? Jaså, inte! Tycker du att bilen på bilden är lik terrängklassikern Land Rover Defender? Det är meningen! Ett nytt märke tar för sig och somliga entusiaster jublar.

Sid 38–39

Parvagn med fiffiga lösningar

Malibu Comfort 640 LE är en välutrustad husbil av så kallad plåtismodell. Den erbjuder hög komfort och fiffiga lösningar för två semesteräventyrare.

FOTO: STEFAN NILSSON

I NÄSTA NUMMER: Årets stora vinterdäcktest

Ta Paus och kör utvilade i sommar

Annette Fagerholm Ahlholm
förbundsordförande för MHF

Även i år har vårt Test Lab i Tibro testat alkomätare inför sommarens alla sammankomster. Tyvärr finns det ju en del alkomätare på marknaden som inte håller måttet och som en del av våra större butikskedjor väljer att ha i sitt sortiment tills de får reda på MHF:s testresultat.

Här gör MHF skillnad med våra konsumenttester och vi kan tala om vad som är en bra mätare och vilka som är direkt usla och faktiskt lurar människor som ändå vill vara nyktra när de ska köra.

Sedan ska man ju alltid ha marginal och även väga in om man är piggt nog att köra dagen efter. Men en viss stolthet tycker jag att vi ska ha som kan bidra till att med kvalitet visa vilka mätare som är bra på marknaden och där vi genom åren har lyckats sanera marknaden från de dåliga. Detta gör MHF som ett av två akkrediterade laboratorier i Europa.

NU ÄR MHF:S NYA STUDIO IGÅNG och vi startade med vårt första digitala Tylösandsseminarie i egen studio med avsnittet Gör den säkra bussresan säkrare, där Sverker Olofsson var moderator.

Vi har fått väldigt positiv respons för genomförandet både på innehåll och med vilken proffsig kvalitet som seminariet genomfördes. Det känns ju extra roligt eftersom vi tillsammans har gjort en satsning för att stärka vår digitala närvaro. Det känns som vi är på rätt väg för att brett kunna få ut våra frågor till nya målgrupper. Vi kommer ju också att kunna återanvända materialet i andra digitala sammanhang. Det ska bli intressant att

följa detta under hösten då fler seminarier kommer att genomföras.

JAG HAR TIDIGARE BERÄTTAT att vi under våren har haft en insyn efter en visselblåsning till en av våra bidragsgivare om att vi hanterat våra bidrag felaktigt. Insynen är nu genomförd och vi har fått ett fortsatt förtroende från bidragsgivaren, vilket känns väldigt bra.

Vi har också hunnit med ett förbundsråd i början av juni, där vi bland annat kunde konstatera att vi kommer behöva se över vår organisation och hur vi ska anpassa vårt arbete in i framtiden. Förbundsstyrelsen har nu ett uppdrag att fortsätta se över organisationen och dess kostnader för att möta vår verklighet framöver.

Men nu är det sommar och till min glädje rasslar det in bilder på många rastplatsaktiviteter i vårt projekt Ta Paus som pågår längs med våra vägar. Vi kan ju inte nog många gånger påpeka hur viktigt det är att just Ta Paus när man är ute och kör lite längre sträckor på vägarna.

Det viktiga är ju att komma fram och inte att vara snabbast dit. En trött förare är ingen bra förare. De kan ta beslut som inte bara påverkar denne själv och den egna familjen, utan även andra och andra familjer ute på vägarna.

TILL SIST SER JAG FRAM EMOT att ansökningstiden för Hamnbomsprojektet börjar lida mot sitt slut och jag är otroligt spänd på att få se vad som händer. Förhoppningsvis blir resultatet att i alla fall några hamnar kommer att få automatiska nykterhetskontroller framöver.

”Nu är det sommar och till min glädje rasslar det in bilder på många rastplatsaktiviteter i vårt projekt Ta Paus som pågår längs våra vägar.”

MOTORFÖRAREN

Utges av Motorförarnas
Helnykterhetsförbund

Motorföraren
Byängsgränd 8
120 40 Årsta

ÖPPET: 9.00–11.00, 13.00–15.00
TEL: 08-555 765 55

E-POST: motorforaren@mhf.se

WEBB: www.motorforaren.se

ADRESSÄNDRING

KUNDTJÄNST: 08-555 765 55

E-POST: medlem@mhf.se

REDAKTION

CHEFREDAKTÖR: Mikael Lindberg

MOBIL: 0765-48 97 16

E-POST: mikael.lindberg@mhf.se

REPORTER: Mari Haglund

TELEFON: 08-555 765 63

E-POST: mari.haglund@mhf.se

PRESSANSVARIG:

Vakant

ANSVARIG UTGIVARE:

Mikael Lindberg

TEL: 0765-48 97 16

E-POST: mikael.lindberg@mhf.se

ANNONSAVDELNING ADRESS:

MHF Annonsavdelning

B-G Werner

Box 16

433 21 Partille

TEL: 0793-47 85 12

E-POST: annonser@mhf.se

Hela tidningen finns tillgänglig
på www.motorforaren.se – även
tidigare utgåvor!

LAYOUT & PRODUKTION: @thoms

TRYCK: V-TAB, Vimmerby 2023
ISSN: 0463-6678

UPPLAGA

TS-UPPLAGA: 11 500 ex (2022)

V O L V O

Säkerhet ur alla vinklar

Volvo Lastvagnar jobbar ständigt för ökad säkerhet på vägarna och för att erbjuda förare en ännu säkrare dag på jobbet. Snabba beslut bakom ratten kräver uppmärksamhet, extra ögon och ibland en stöttande hand. Med våra nya och uppdaterade körstödssystem vill vi skydda andra trafikanter och hjälpa förare att undvika farliga situationer. Besök volvotrucks.se/safetynews för att lära dig mer.

Volvo Trucks. Driving Progress

KRÖNIKA: FRÅN FÖRARSÄTET

Sista besiktningen

SLUTET AV JUNI och det mesta av juli har ändå varit skapligt – vädermässigt. Särskilt för oss som har en bil med så kallad fri takhöjd.

Med andra ord har det blivit en del sköna mil med min veteran-Jeep, som naturligtvis saknar tak, om man nu inte sätter på kapellet.

I juli var det dags för en riktigt speciell besiktning, och som vanligt hade jag beställt tid hos Bilprovningen. Som årsmodell 1975, har den länge räknats som veteranfordon, med krav på besiktning vartannat år.

Nu är den visserligen helt ombyggd från ramen och uppåt med tämligen stora däck, alltså långt ifrån original. Det kan vi tacka SFRO för, Sveriges Fordonsbyggares Riksorganisation. De besiktigar och godkänner ombyggda bilar för lagligt bruk på vägen. Min Jeep är ett sådant fordon, som blev klar 2009. Men som sagt, den behöll sin identitet från 1975.

VI HAR EN REGEL I SVERIGE som säger att bilar som är äldre än 50 år inte längre behöver besöka bilbesiktningen – någonsin, om senaste besiktningen var utan anmärkningar.

Det här var en sådan besiktning. Med andra ord var undertecknad lite extra nervös när den stora bilen rullade in i hallen för kontroll. Skulle den, precis som tidigare gånger, klara "nälsöget"?

Möjligen var den nybakade besiktningsmannen också nervös. Han frågade plötsligt var tutan satt. – Ja, du, testa knappen mitt i ratten, svarade jag ...

Efter någon halvtimme var allt avklarat. Jag hade varit nervös helt i onödan. Min favorit-Jeep är numera besiktigad för allra sista gången. Nu är det upp till mig som ägare att hålla den i skick inför framtiden.

PÅ VÄG HEM KUNDE JAG ändå inte låta bli att fundera, nu när Motorföraren försvinner. I hobbygaraget står ytterligare en Jeep under ombyggnad. Den är strax klar, och blir något så ovanligt som en sexhjulig pickup. Det projektet hade jag gärna visat upp här. Och för de som tycker om byggda bilar är för extremt – för några veckor sedan blev jag erbjuden att köpa en Saab Sonett III. Ett riktigt garagefynd som stått i 25 år och som bara kräver enklare renovering inför besiktning.

Där finns också underlag för intressanta reportage för de bilintresserade, som jag gärna hade delat med mig av.

MIKAEL LINDBERG
CHEFREDAKTÖR
mikael.lindberg@
mhf.se
0765-48 97 16

"Efter någon halvtimme var allt avklarat. Jag hade varit nervös helt i onödan."

En skylt som anger cykelöverfart ger cyklisterna företräde. Saknas den har bilisterna företräde.
FOTO: STEFAN NILSSON

Kunskap krävs för samarbete i trafiken

DE FLESTA AV OSS MINNS säkert Roy och Roger som hade en mack ihop. De hade även en sång och en livsfilosofi tillsammans. "De ska va gött o leva", hette det i deras duett framförd bakom två metspön.

Det finns en parallell när det gäller trafiksäkerhet, men här är det dödligt allvar. Nyckelorden när det gäller trafiksäkerhet är att det ska vara lätt att göra rätt och lätt att samarbeta. Inte minst av den anledningen att tredje part lätt kan råka illa ut om någon gör ett misstag. Ganska logiskt egentligen, men tyvärr lätt att punktera av omedvetna beslutsfattare.

I trafikmiljön ska olika trafikslag samarbeta och det som styr upp samarbetet är lagar och regler som polisen har i uppgift att beivra om vi inte följer dem. Allt detta kompliceras av att de som verkar i de olika trafikslagen har olika nivå när det gäller utbildning, erfarenhet och hastighet. Kort sagt ska bilister, cyklister och fotgängare förstå varandra och samarbeta i trafiken.

CYKLISTER OCH BILISTER MÖTS varje gång en cykelbana korsar en gata och det kan ske på en mängd olika sätt. Cyklister, och mopedister klass II, har skyldighet att lämna företräde för bilister eller förare av fordon som buss, mc, lastbil och hästecipage när cyklisterna korsar en gata eller väg.

Skulle cyklisterna köra parallellt med övriga fordon får de köra förbi dem på höger sida om det inte är fara för en kollision, läs om bilisten eller liknande visar tecken att vilja svänga höger. De får enligt reglerna inte köra om ett fordon på höger-

sidan om det ger tecken för högersväng. Det gäller även om cykelbanan är avskild från övriga vägbanor. Samtidigt har bilisten ansvar för att inte svänga höger om där finns en cyklist.

Skulle cykelbanans förlängning över den korsande gatan vara markerad som cykelöverfart har fordonsförare, bil, buss, lastbil eller hästecipage skyldighet att lämna företräde för cyklister och förare av moped klass II.

PÅ VISSA CYKELBANOR finns skyltar i korsningarna som tydligt anger cyklistens skyldighet att lämna företräde. På vissa finns det inte.

Just denna inkonsekvens gör det väldigt svårt att förstå varandra och samarbeta i trafiken. Man skulle kunna beskriva det som ett grovt sabotage mot Trafikverkets nollvision och en medveten eller omedveten lek med människors liv och hälsa utförd av stadsplanerare som i god tro inte förstår bättre.

DE FLESTA CYKLISTER förstår inte att de inte får köra om ett fordon på högersidan när det visar tecken på att svänga åt höger. Många fordonsförare visar dessutom inte tecken i god tid, eller inte alls.

De flesta bilister har svårt att hålla isär de olika reglerna för korsande cyklister.

Som lök på laxen har vi i dag elcyklar och andra snabba cyklar som är svåra för bilisten att upptäcka i tid.

STEFAN NILSSON,
Växjö

TILLSAMMANS RÄDDAR VI LIV

Ett tryggt och pålitligt alkolås som gör skillnad

Testad och godkänd av MHF Test Lab enligt standard
SS-EN 50435-1:2014 och SS-EN 50436-2:2024.

Ett alkolås är ett enkelt sätt att undvika olyckor – och i många fall rädda liv. Med alkolås installerade i dina bilar tar du inte bara ansvar för din personal och dina tillgångar, du visar också kunder och andra att ditt företag sätter stort värde på säkerhet.

Dignita AL-100 är ett av marknadens mest pålitliga och användarvänliga lås. Det går snabbt att installera och få i drift, har hög mätnoggrannhet och är anpassat för alla typer av fordon. Alkolåset används av såväl företag som privatpersoner. Dignita är godkända av Transportstyrelsen som leverantör av villkorade alkolås för dig som har fått ditt körkort återkallat pga rattfylleri.

Läs mer om hur vi tillsammans gör vägarna säkrare på dignita.com

 Dignita[®]

dignita.com

Tankesmedjan Timbro föreslår i ett uppdrag att regeringen ska höja promillegränsen för sjöfylleri från nuvarande 0,2 promille.

FOTO: KUSTBEVAKNINGEN

Timbro vill göra det lättare att köra full på sjön

Gränsen för sjöfylleri i Sverige är 0,2 promille alkohol i blodet, samma gräns som för rattfylleri på vägen. MHF anser att det är lika viktigt att människor köra nyktra i trafiken som till sjöss.

Tankesmedjan Timbro presenterade under juli en rapport med 20 "frihetsreformer" som Ulf Kristersson borde driva igenom innan nästa val. Ett förslag som ska göra Sverige mer attraktivt för turister, är att "höj gränsen för sjöfylleri från dagens 0,2 promille till nordiska nivåer så att båtägare kan besöka en skärgårdskrog."

– Vi ser att väldigt mycket olyckor sker med berusade förare på sjön. Man kan inte sätta människors liv på spel för att göra Sverige mer attraktivt för turister, säger Tomas Jonsson, sakkunnig i trafiksäkerhetsfrågor för MHF.

– Den här sommaren har det rapporterats om många olyckor till sjöss på grund av sjöfylleri, till och med dödsolyckor.

Många som dör på sjön är alkoholpåverkade. Av de 18 personer som omkom i fritidsbåtolyckor 2021, hade sex personer alkohol i blodet enligt rättskemisk analys. Det uppger Transportstyrelsen.

Kustbevakningen gjorde 3 318 nykterhetskontroller för sjöfylleri under 2022. Det resulterade i 123 anmälda sjöfylleribrott.

FOTO: LIZA SIMONSSON

FLER KÖRKORT ÅTERKALLADES UNDER FÖRSTA HALVÅRET

I Sverige finns cirka 6,9 miljoner körkortsinnehavare. Mellan januari och juni återkallades 19 080 körkort av Transportstyrelsen, jämfört med 17 988 körkort under samma period 2022.

Under det första halvåret 2023 drogs 3 542 körkort in på grund av rattfylleri eller drograttfylleri. Det är en ökning från 2022 då antalet var 3 200 stycken under samma period.

Den vanligaste orsaken till återkallelse är en "väsentlig överträdelse". Vanligtvis innebär det fortkörning, rödljuskörning eller exempelvis att man kört med för kort avstånd till framförvarande fordon. 9 872 körkort har återkallats av sådana orsaker hittills i år.

Husbilar med totalvikt upp till 3 500 kg. kontrollbesiktigas första gången efter tre år i trafik, andra gången efter ytterligare två år och därefter årligen.

Brister på var tredje husbil

Av drygt 10 000 husbilar som kontrollbesiktigades hos Bilprovningen under 2022 hade var tredje (32,3 procent) brister. Högst andel brister hade Stockholms län med 38,3 procent. Bäst klarade sig husbilarna i Östergötlands län med 26,7 procent. Var sjätte husbil hade så pass allvarlig brist, el-

ler brister, att det krävdes en efterkontroll. Den vanligaste anmärkningen var på delar i bromssystemet, däribland parkeringsbromsen.

– Ett bra test för att se om parkeringsbromsen fungerar är att testa lägga in den i en brant backe utan andra fordon i närheten, och helt enkelt se om

bromsen tar, tipsar Per-Anders Blommefors, besiktningsansvarig på Bilprovningen.

Oftast beror dålig handbroms på att den inte används tillräckligt ofta. Andra tips är att kontrollera belysningen, däckens mönsterdjup, ålder och eventuella skador, samt låta kontrollera färdbrömsen.

Beteendena som bilister finner mest störande i trafiken

If skadeförsäkringar har undersökt vad bilister stör sig mest på i trafiken. På en ohotad förstaplats kommer slarvig blinkersanvändning. Totalt 28,8 procent fördelat på 30,1 procent av männen och 27,5 procent av kvinnorna störde sig mest på bilister som inte använder körriktningvisaren när de svänger eller byter fil.

Totalt 15,5 procent stör sig på de som kör för fort, en andraplats. På tredje plats kommer elsparkcyklar som störande moment med 12 procent. Därefter stör sig bilister på de som kör för långsamt, 11,7 procent.

Vad redaktionen saknar som möjlig kandidat i undersökningen till mest störande i trafiken är förstas de bilister som svänger in alldeles för snävt efter en omkörning.

Mest irriterande anses folk som struntar i att blinka.

Men fortkörare retar också gallfeber på många.

FOTO: MAURO SBICEGO/UNSPASH

Testa det enkla sättet att köpa och sälja bil

kvdbil

Din digitala bilaffär

Sämre säkerhet i hantverkarbilar

Folksams trafikforskare har nyligen granskat säkerheten i nya hantverkarbilar. Resultatet visar att flera av dem ligger tio år efter personbilarna i utvecklingen när det kommer till säkerhetsutrustning.

– Det kan tyckas bra nog att säkerhetssystem som autobroms och filvarningssystem finns som tillval, utrustning som är näst intill självklar standardutrustning på personbilar, säger Anders Ydenius, trafikforskare på Folksam.

Av 41 testade hantverkarbilar var det endast sex som uppfyllde Folksams säkerhets-

kriterier för Bra val – Ford Ranger, VW Caddy samt ID. Buzz, Isuzu D-Max samt Toyotas modeller Hilux och Proace.

– Inköp av hantverkarbilar görs inte sällan med en stram budget och då ska inte säkerheten kosta extra, avslutar Anders Ydenius.

För att få Bra val av Folksam måste vissa säkerhetsvillkor vara uppfyllda: Fem stjärnor i krocktest, eller minst 40 procent bättre än medelbilen i Folksams undersökning, samt autobroms och filvarningssystem som standard är några av dem.

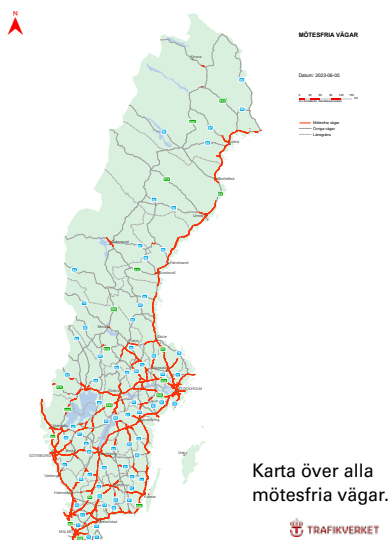

Sveriges vägar tredje säkrast i världen

Riksförbundet M Sverige har sammanställt en rapport från internationella experter för de säkraste vägarna. Sverige landar på en delad tredjeplats tillsammans med Estland. Rankingen har bland annat tagit hänsyn till antalet trafikdödade per 100 000 invånare.

– Det som lyfter Sverige till en tredjeplats är det låga antalet dödsolyckor och den höga bilbältesanvändningen. Lägre betyg för Sverige blir det för det höga trafiktrycket, men också den höga andelen alkoholrelaterade dödsolyckor, säger Tony Gunnarsson, sakkunnig i trafiksäkerhet på Riksförbundet M Sverige.

På första och andra plats i rankingen hamnar Nederländerna och Norge. I statistiken går att utläsa att andelen alkoholrelaterade dödsolyckor i de två länderna är elva, respektive 13 procent. För Sverige är motsvarande siffra 24 procent.

Förevisat: Brittiskt V8-ljud

Bilföretaget Jaguar förbereder sig för sin elektriska framtid. Det innebär bland annat att det karaktäristiska motorljudet ur coupémodellen F-TYPE V8 kommer att försvinna.

Men Jaguar har vad de kallar framtidssäkrat ljudet från den kompressoratade V8:an på fem liter genom att göra två inspelningar i sin specialbyggda ljudkammare. De 30 och 47 sekunder långa inspelningarna börjar

med uppstart av motorn, acceleration samt upp- och nerväxlingar. Redaktionen har provlyssnat, och visst låter det fint.

Inspelningarna kommer att lagras på Storbritanniens nationalbibliotek, The British Library, där exempelvis även rösten av Florence Nightingale är bevarad för framtiden. Inspelelingen av F-TYPE V8 kommer att finnas tillgänglig i arkivet från och med hösten 2023.

Forskare välkomna att ansöka om medel från MHF:s fond för trafiksäkerhet

Stiftelsen MHF:s fond för trafiksäkerhet har funnits sedan 1981 och stödjer viktig forskning om alkohol, droger och trafiksäkerhet.

Forskare som är intresserade av att arbeta inom något område med anknytning till fondens ända-

mål är välkomna att sända in ansökningar om anslag till projekt. Ansökan ska skickas in senast den 30 september 2023.

Läs mer på mhf.se/om-mhf/forskning-och-fond/trafikforskare-valkomnas/

Flatmo
Textila inredningar

DYNOR - RESÅRMADRASSER
BÄDDMADRASSER - MATTOR

www.flatmo.se 0696-400 95 info@flatmo.se

Så reagerar MHF:arna på beskedet

Det har kommit in kommentarer kring beslutet om nedläggning av Motorföraren från och med nästa år. Det har även kommit telefonsamtal, där den gemensamma nämnanen har varit – hur ska jag nu få någon MHF-information, jag har inte ens någon dator.

Här följer några av medlemmarnas kommentarer.

Hej Mikael!

Jag läste att Motorföraren ska läggas ner. Då mister ni mig och frun som medlemmar!

Det är viktig information vi får som stimulerar till att vara medlem. Vi är många i MHF som inte gillar det digitala.

Ni kan minska utgivningen med ett par nummer. Det måste komma in mycket pengar på annonser. Det finns nog många medlemmar som inte är med i någon aktiv MHF-förening.

Ha det så bra

MÅNGÅRIG MEDLEM I MHF

Hej!

Läser till min förvåning att Ni beslutat lägga ned tidningen Motorföraren.

Mitt förslag för att behålla denna mycket bra tidning är att vi alla MHF:are gör som många andra ideella organisationer och prenumererar på tidningen och betalar för att erhålla denna. Det kan inte kosta så många hundralappar per år.

GÖRAN HALLKVIST,

Alingsås

Hej

Häromdagen fick jag senaste nummer av Motorföraren, och läser där bland annat att tidningen kommer att läggas ner. Detta är ju ett tråkigt besked, men jag kan kanske förstå det, med minskat medlemsantal.

I samma tidning står att medlemsavgiften fortsatt ska vara 285 kronor. Då kan jag tycka att det är en ovanlig summa, varför inte höja till 300 kronor jämt, det är väl ungefär inflationen?

Kanske skulle det förbättra ekonomin en del. Att medlemsantalet minskar är tyvärr en verklighet för många föreningar idag.

Med vänlig hälsning

SIGVARD

Hej

MHF har idag en större funktion än när det bildades 1926. Ta bara hur vi påverkade beslutet om senaste promillegränsen. Förslaget var 0,3 promille för rattfylleri, men vi fick genom vårt arbete ner det till 0,2 promille. Och nu har vi de ökade problemen med drograttfylleriet. Vi vet att det är minst 12 000 som kör rattfulla varje dag – och än fler som är drograttfulla. Lägg ihop de siffrorna – då vågar man knappt ge sig ut på vägarna längre.

Att i det läget besluta lägga ner Motorföraren – ska vi inte ens prata om. Det är helt galet. Motorföraren är viktig i vårt arbete och ska finnas kvar.

Hälsningar

BENGT SWAHN,

Ljungby

MOTORFÖRAREN
EN TIDNING FRÅN MOTORFÖRAREN

Historisk öppning för rattfylleris
50 MILJONER K...
TILL FRISTÅEND...
ÖPPNAR FÖR A...

PRESSTOPP MHF:s förbu...
och beslutad...
från och me...

MHF INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI

Hej!

Tråkigt att tidningen skall upphöra men det är ju tidens melodi.

Hälsningar

ROLF

**TRAFIK
ANALYS**

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken och ansvarar för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer.

Trafikanalys bildades 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.

www.trafa.se

Beslutet att Motorföraren läggs ned

Tidningen Motorföraren.
Lite sorgligt. Det blir tomt när man läst den sedan mitten av 1960-talet.

Hälsningar
JANNE

Några tankar angående tidningen Motorföraren
På årets förbundsmöte togs beslut om att tidningen Motorföraren inom kort ska läggas ner. Beslutet klubbades snabbt igenom utan någon egentlig diskussion. Så här i efterhand dyker flera frågor upp.

- Hur ska förbundet och kansliet kommunicera med medlemmarna i fortsättningen?

- Finns inte möjligheten att ge ut Motorföraren digitalt i stället?

- Tidningen Motorföraren har funnits som en medlemsförmån – vad har förbundet tänkt ersätta denna förmån med om nu tidningen försvinner? Något annat? Eller inget? Vad får man som medlem för sitt medlemskap, förutom erbjudanden om rabatter på några olika företag?

- Tidningen Motorföraren har varit en möjlig kanal för medlemmar att skriva insändare och få tips och få idéer om aktuella trafikfrågor som berör oss nationellt. Var och hur ska vi medlemmar och lokalavdelningar ute i landet i fortsättningen lyfta dessa frågor?

- Vilken kontakt med MHF kommer vi som medlemmar att ha om tidningen läggs ner?

Tidningen Motorföraren är en möjlighet för oss att ta del av vad som händer i frågor om trafik på nationell nivå. De regionala tidningarna kommer inte kunna ersätta detta.

ANETTE KYHLSTRÖM, KRISTOFFER KYHLSTRÖM
& MARIE GARDESJÖ

Hej!

Med bestörtning läste jag att ni skall sluta med Motorföraren.

Måste säga: Motorföraren är för mig MHF! Jag har varit medlem i snart 50 år, tror jag, och alltid uppskattat tidningen. Utan den inget mer MHF för mig.

Slopa Ratta Rent-tidningarna! Fullständigt onödiga.

GÖR OM – GÖR RÄTT!!

Hej

Med stigande ålder kommer vi att vara på avskrivning så småningom. Vi har dessutom en politisk bakgrund men lämnar efterhand våra uppdrag och vi märker att lugnet, tacksamt, lägrar sig förvånansvärt fort.

Så, det tillkommer inte oss att ha synpunkter huruvida tidskrifter upphör eller inte. Det överlämnar vi med varm hand till den yngre generationen.

MVH
LEIF O KRISTINA

Hejsan!

Jag kommer att sakna tidningen Motorföraren OM den läggs ner vid årsskiftet.

Går det inte att göra den billigare? Den är så bra att den borde spridas till fler.

Finns det någon möjlighet att göra så att man kan köpa lösnummer i handeln. Är det en kostnadsfråga?

Man kan undra om det behövs så många anställda på MHF-kansliet. Skulle vara intressant att höra lite mer om vad var och en har för uppgifter.

Vad blir det för medlemsförmåner för att värva medlemmar framöver?

PS. Jag var med på mötet som beslöt att lägga ner tidningen. Men har man undersökt ALLA vägar?

Nu när ungdomarna är en del av MHF-familjen så kanske man ska satsa på någonting som ungdomarna behöver.

BENGTOLOF,
Gävle

 ALCOLOCK

ALCOLOCK™ LR
Smidig hyrlösning för villkorat körkort

DRIVESAFE™
Testad av MHF Test Labb och uppfyller kraven i SS-EN 16280:2012

Hyr alkoholåset, få alkometaren på köpet.
Ring nu 08-7767800 | alcolock.se

ALCOLOCK™ LR

DRIVESAFE™

FOTO: TOMMY ABRAHAMSSON

ÖGONUNDERSÖKNING. Polisen Magnus Sjödén (mitten), MHF:s Tomas Jonsson och Anna Welleman i MHF:s tv-studio under webinariet Droglyftet. Magnus Sjödén förklarade hur en ögonundersökning går till och hur man använder en pupillometer.

LITE MER OM:**HUR OLIKA NARKOTISKA PREPARAT PÅVERKAR KÖRFÖRMÅGAN**

- **Cannabis.** Föraren får en försämrad "splitvision" och har mycket svårt att se trafikmiljön runtomkring, som stoppljus och skyltar.
- **Kokain och amfetamin.** Riskbedömningen försvinner och föraren tar stora risker i trafiken, livsfarliga förare.
- **Bensodiazepiner.** Påminner mycket om alkoholpåverkan i körbeteendet, låg och seg med dåliga reflexer. Aggressiv.
- **Opioider – tramadol, oxycontin, heroin, morfin.** Trög och seg i trafiken. Olämpliga förare.
- **Hallucinogener – svampar, LSD, ecstasy.** Man får en förvrängd verklighetsuppfattning och hallucinerar.

Källa: Svenska Narkotikapolisföreningen

Polisens expert utbildade MHF:arna om droger i trafiken

Möjligheten att få göra sållningsprov för droger i trafiken med ett instrument skulle underlätta polisens arbete mot drograttfylleriet. Det anser polisen Magnus Sjödén. Han utbildade MHF:arna om narkotika i trafiken på ett Droglyftet-seminarium den 19 juni.

MHF STARTADE PROJEKTET Droglyftet 2022. Ett syfte med Droglyftet är att öka kunskaperna om droger och trafik hos MHF:s funktionärer.

Den 19 juni sändes ett webinarium i Droglyftet från MHF:s tv-studio i Tibro. Polisen Magnus Sjödén från Svenska Narkotikapolisföreningen utbildade MHF:arna om drogerna i trafiken. Han är polisinspektör och arbetar i polisområde Dalarna.

– Idag är det enkelt för polisen att ta ett sållningsprov för rattfylleri. Föraren får blåsa i en alkomätare som visar om det finns alkohol i utandningsluften, berättar Magnus Sjödén.

– När det gäller narkotikapåverkan, måste vi förlita oss på vår kunskap i drogtecken och symptom. Vi arbetar med en pupillometer och en ljuskälla.

Polisen får idag inte göra rutinmässiga drogtestar av förare. Med nuvarande lag-

SÅ GÅR DET TILL. Polisen Magnus Sjödén gjorde en ögonundersökning på Anna Welleman i studion. Han visade hur polisen går tillväga med hjälp av en pupillometer.

FOTO: TOMMY ABRAHAMSSON

PUPILLOMETER. En pupillometer hjälper polisen att bedöma om förarens pupiller och ögonrörelser visar några tecken som tyder på drogpåverkan.

stiftning måste polisen först ha en misstanke om att en förare är drogpåverkad. Om misstanke finns, kan polisen använda en så kallad ögonundersökning, för att bygga upp en skälig misstanke om drograttfylleri, innan föraren kan tas med för blodprov.

DET FINNS ETT FÖRSLAG som ligger hos justitiedepartementet om att låta den svenska polisen utan misstanke få göra sållningsprov för droger i trafiken med hjälp av ett screeninginstrument.

– Det skulle bli otroligt mycket lättare att detektera drograttfyllerister om polisen skulle få den möjligheten, säger Magnus Sjödén.

– Istället för den individuella bedömningen och kunskapen hos varje enskild polis, så skulle man ha hjälp av ett instrument som tydligt visar positivt eller negativt.

Det är endast poliser med godkänd utbildning som får göra en ögonundersökning.

– Till vår hjälp har vi en pupillometer, en penna och en lampa, förklarar Magnus Sjödén.

– Vi undersöker hur stor pupillen är, för vissa narkotiska preparat gör att pupillen blir onormalt stor och andra preparat gör att pupillen blir onormalt liten.

Under ögonundersökningen kollar polisen med hjälp av penna och lampa hur följsamt ögat är och om föraren kan korsa ögonen. Med en ljuskälla undersöks hur snabbt pupillen reagerar på ljus.

– Ögonundersökningen kan göras vid den lägsta misstankegraden, som är "kan misstänkas."

I SVERIGE ÄR DET både förbjudet att använda narkotika och att köra drogpåverkad. Den som blir misstänkt för drograttfylleri, blir samtidigt misstänkt för ringa narkotikabrott. Cannabis och amfetamin är de vanligaste drogerna som påträffas i trafiken, även bensodiazepiner och kokain är vanliga.

– Jag upplever att mängden narkotiska preparat som polisen påträffar i samhället har ökat mycket under de senaste åren. Det spiller naturligtvis över till trafiken och ger en ökning där också, säger han. Magnus Sjödén gick igenom hur olika narkotiska preparat påverkar körförmågan (se faktaruta).

– När en förare har tagit narkotiska preparat blir man en livsfarlig förare. Många blandar alkohol med olika preparat och då blir man en ännu sämre förare, förklarar han.

MARI HAGLUND

AstaZero världsledande testmiljö för automatiserade fordon

För att självkörande fordon ska bli verklighet i samhället krävs mycket forskning, utveckling och tester.

AstaZero är en testmiljö för det automatiserade och uppkopplade transportsystemet. Detta innebär en möjlighet att testa och forska på avancerade säkerhetssystem och deras funktioner för alla typer av trafik och trafiksituationer.

Så mycket mer än bara fordon ska passa in i detta självkörande pussel. Hur ska städerna utformas för att underlätta för självkörande fordon? Hur säkras trafiken mot

hackare? Vad händer vid tekniskskiften? Och hur blir det med den personliga integriteten? En testmiljö som AstaZero med dess spetskompetens möjliggör forskning, utveckling och tester som annars hade varit svåra att applicera i en verklig miljö.

AstaZero samlar kompetens i världsklass. Med RISE som ägare och ett tätt samarbete med industrin står AstaZero helt oberoende och kan vara ett unikt nav för forskning, fordons- och samhällsutvecklingen.

På AstaZero driver man utvecklingen framåt!

AstaZero, www.astazero.com

En testbädd för automatiserade fordon som ägs av RISE Research Institutes of Sweden.

RI
SE

AstaZero

MHF: Dags att regeringen in

Den svenska polisen föreslås att utan misstanke få göra sållningsprov för droger i trafiken med hjälp av ett screeninginstrument. Förslaget har förberetts hos justitiedepartementet under ett år. MHF anser att det nu är dags att regeringen lägger fram förslaget.

POLISEN FÅR IDAG INTE göra rutinmässiga drogtestar av förare. Med nuvarande lagstiftning måste polisen först ha en misstanke om att en förare är drogpåverkad. Om misstanke finns, kan polisen använda en så kallad ögonundersökning, för att bygga upp en skälig misstanke om drograttfylleri, innan föraren kan tas med för blodprov.

VÅREN 2021 ÖVERLÄMNADES utredningsbetänkandet "Kontroller på väg" till dåvarande regeringen. En ny lag föreslogs som skulle göra det möjligt för polisen att utan

föregående misstanke använda salivprov samt analys av ögon och ögonrörelser som sållningsprov för narkotika i trafiken.

Förslaget skulle ge Polisen, Kustbevakningen och Tullverket möjlighet att göra slumpmässiga drogtestar vid vägen, på liknande sätt som idag görs för alkohorrattfylleri.

Förslaget var ute på remiss under hösten 2021. Sedan dess verkar inte mycket ha hänt med förslaget. När MHF kontaktar justitiedepartementet får vi beskedet att förslaget fortfarande bereds i departementet.

– Vi på MHF tycker att det är dags att regeringen tar tag i den här frågan och lägger fram förslaget som gör det möjligt för den svenska polisen att göra rutinmässiga drogtestar i trafiken, säger Lars Olov Sjöström, sakkunnig trafiksäkerhet för MHF.

UNDER 2022 ANMÄLDES 12 722 drograttfylleribrott, enligt Brottsförebyggande rådets statistik (BRÅ).

TRAFIKKONTROLL

Den svenska polisen föreslås få göra sållningsprov för droger i trafiken. Förslaget har förberetts hos justitiedepartementet under ett år.

56 personer dödades i alkohol- och narkotikarelaterade trafikolyckor under 2022, det motsvarar 25 procent av alla omkomna i vägtrafiken (227 personer). Det visar Trafikverkets djupstudier. Av de personer som miste livet i rattfylleriolyckor förra året, omkom 42 procent i narkotikarelaterade trafikolyckor.

ASSISTANCEKÅREN

SVERIGES BÄRGNING OCH VÄGASSISTANS

Teckna Assistencekåren Vaghjälp för personbil, husbil, husvagn, lätt lastbil eller laddassistans och försäkra dig att det är vi som kommer! Den gäller oavsett vem som kör fordonet och som MHF-medlem får du rabatterat pris.

Teckna på www.assistencekaren.se

DYGNET RUNT 020-912 912

för drogtester i trafiken

Lars Olov Sjöström är sakkunnig trafiksäkerhet för MHF.

– Det finns mycket som tyder på att vi kommer att få se ett växande problem med drograttfylleri framöver. Därför är det viktigt att vi får effektivare drogkontroller i trafiken, säger Lars Olov Sjöström.

– Det är också viktigt för det fortsatta nollvisionsarbetet, eftersom rattfylleriet är ett stort problem i trafiken.

Om polisen har en misstanke om att en förare är drogpåverkad, kan polisen idag göra en ögonundersökning.

– Dagens metod med en manuell ögonundersökning ställer mycket höga krav på den enskilde polisen som utför den. Med ett bra instrument för ögonundersökning eller för salivprov kan även en mindre erfaren polis göra en effektiv drogkontroll i trafiken, säger Lars Olov Sjöström.

MHF VILL ATT drogkontrollerna i trafiken ska bli effektivare än de är idag och ögonundersökningen måste få större träffsäkerhet.

– Lagstiftningen behöver därför ändras så att polisen får göra rutinmässiga drogkontroller med instrument av två skäl, säger Lars Olov Sjöström.

– För det första för att få en bättre träffsäkerhet och för det andra för att göra det lättare att hitta drograttfyllerister.

Genom Svenska Institutet för Standarder

(SIS) arbetar kommittén Snabbtester för droganalyser med att ta fram en standard för testinstrument. MHF ingår i kommittén.

KOMMITTÉN ARBETAR med två standarddokument – en del om salivtestinstrument och ett dokument med riktlinjer.

– Vi kommer att genomföra ett remissseminarium under september, där externa experter kommer att granska förslagen till standarddokument. Det betyder att vi är nära att gå i mål med standarden, berättar Lars Olov Sjöström.

KOMMITTÉNS PLAN för 2024 är att den svenska standarden ska ligga till grund för en europeisk standard.

– Det finns ingen europeisk standard idag. Det betyder att det jobb vi gör i den svenska kommittén kan få betydelse för hela Europa, säger Lars Olov Sjöström.

MARI HAGLUND

UNDERHÅLLSFRI KONTAKT MED STOR VALFRIHET

Elkontakten P12 har en robust och tät konstruktion som ger en bekymmersfri användning år efter år. Hela 12 stift ger dig stora valmöjligheter för din husvagn som backstrålkastare, elbromsar eller backkamera för hög säkerhet.

DIAB P12 KOMPABILITET: 12-24 volt elsystem. **POLER:** 12
JORDNING OCH LADDNING: Pol 1 & 12 **INGÅNGAR FORDON:** 2
INGÅNGAR SLÄPVAGN: 1-2 **MONTERINGSYTA:** 65x75mm (bxh).

DIAB.se

DJURLE INDUSTRI AB

TEL: 0470-380 50

FAX: 0470-380 90

E-POST: ANDERS@DIAB.SE

Tylösandsseminariet Studio tillbaka under hösten

Tylösandsseminariet Studio hade premiär den 15 juni med temat "Gör den säkra bussresan säkrare". Årets första seminarium fick gott betyg från både deltagare, samarbetspartners och föreläsare.

TYLÖSANDSSEMINARIET HAR sedan 1957 varit en mötesplats för aktörer inom trafiksäkerhet. Seminariet brukar genomföras som en fysisk konferens. I år körs Tylösandsseminariet i ett nytt format – Tylösandsseminariet Studio och kommer att genomföras som flera digitala seminarier.

Det första seminariet direktsändes den 15 juni från MHF:s nya tv-studio i Tibro och hade temat "Gör den säkra bussresan säkrare". MHF arrangerade seminariet tillsammans med Folksam, Trafikverket och Sveriges Bussföretag.

– Vi är glada och nöjda att första Tylösandsseminariet Studio fått gott betyg och positiv respons både från samarbetspartners, deltagare och föreläsare, berättar Pernilla Morrone, projektledare för Tylösandsseminariet.

Det skickades ut en utvärderingsenkät till alla deltagare.

– Första Tylösandsseminariet Studio fick genomgående bra respons i utvärderingen. Det känns jätteroligt att vi har visat att vår idé med ett nytt koncept blev en succé, säger Pernilla Morrone.

MODERATOR FÖR SEMINARIET var Sverker Olofsson, som är en erfaren moderator och programledare och är känd från SVT:s program Plus. Sverker Olofsson har dessutom jobbat som bussförare innan han slog in på den journalistiska banan.

– Det känns kul att vi hade en professionell, erfaren och påläst moderator och programledare. Sverker var väldigt uppskattad av både deltagare och medarrangörer, säger Pernilla Morrone.

– Sverker kommer att vara moderator för Tylösandsseminariet Studio igen i oktober. Det är vi väldigt glada för.

Under hösten kommer Tylösandsseminariet tillbaka med fler intressanta och för-

SUCCÉ. Premiären för Tylösandsseminariet Studio blev en succé med god respons från både samarbetspartners, deltagare och föreläsare. Bild från paneldebatten.

FOTO: MHF

djupande webinarier inom trafiksäkerhet. Ett nytt datum är spikat. Den 24 oktober är det dags för Tylösandsseminariet Studio med tema oskyddade trafikanter.

– Vi ser fram emot kommande sändningar och hoppas att ännu fler ska upptäcka intressanta Tylösandsseminariet Studio, säger Pernilla Morrone.

EN AV MHF:s samarbetspartners i Tylösandsseminariet Studio "Gör den säkra bussresan säkrare" var Sveriges Bussföretag.

– Vi är mycket nöjda med det webbsända trafiksäkerhetsseminariet, säger Anna Grönlund, branschchef och vice vd för Sveriges Bussföretag.

Syftet med Sveriges Bussföretags deltagande var att lyfta upp de utmaningar som finns i bussbranschen, visa på vad organisationens medlemmar och branschens leverantörer gör för att förbättra trafiksäkerheten och initiera ett fortsatt aktivt trafiksäkerhetsarbete.

– Seminarieprogrammets upplägg – att blanda fakta och information från nationell

nivå med skildringar från verkligheten, gav en bra och aktuell helhetsbild, säger Anna Grönlund.

Extra glädjande är den breda uppslutning som Tylösandsseminariet Studio fått från såväl företag, intresseorganisationer, leverantörer och myndigheter utöver vårt eget engagemang, framhåller hon.

– Det visar på hur stort engagemanget är, när det gäller att förbättra en redan god trafiksäkerhet i bussbranschen till att bli ännu bättre, säger Anna Grönlund.

Vad tycker du om att delta i ett webbsänt trafiksäkerhetsseminarium?

– Jag tycker det är ett mycket bra sätt att jobba på. Det blir dessutom lättillgängligt för alla som vill delta i och med att det kan följas via nätet, säger Anna Grönlund.

– Sedan är det en alldeles fantastisk studio som MHF har i Tibro.

Sveriges Bussföretag tycker att samarbetet inför seminariet har fungerat bra, tack vare alla som engagerat sig, såväl när det gäller produktionen i sig som de deltagande föredragshållarna.

MARI HAGLUND

INTERVJUSOFFAN.

Moderatorn och programledaren Sverker Olofsson grillade Tomas Jonsson, vd för MHF Test Lab, med frågor kopplade till alkohol och buss.

Tennisprofilen om viltolyckan: “Trodde jag skulle dö”

När Janne Gunnarsson, 60 år, krockade med en älg blev hans bil skrot och han själv fick tre frakturer i huvudet. Sammanlagt fem blödningar i hans hjärna gjorde det ovisst om han skulle överleva.

– Jag hann inte reagera när älgen kom ut. Det är inte ens bromsspår på vägen, säger Janne Gunnarsson.

180 viltolyckor sker varje dag på svenska vägar

Mörkertalet är stort eftersom många viltolyckor sker utan att polisrapporteras. Flest viltolyckor sker med rådjur, vildsvin, dovhjort och älg.

Älgskadefondsföreningen

Föreningen är verksam i hela Sverige året runt. Vi sprider kunskap och information om viltolyckor och deltar i hundratals evenemang samt anordnar föreläsningar och utbildningar inom viltolycksprevention och trafiksäkerhet.

Anmälningsskyldigt enligt lag

Man är enligt lag skyldig att anmäla viltolycka med djur som ingår i §40 Jaktförordningen. Det gäller björn, varg, järv, lo, älg, rådjur, hjort, vildsvin, utter, mufflonfår och örn, samt ren. Man måste anmäla viltolycka även om djuret har försvunnit eller till synes är oskadat -

Det är omöjligt för en förare att avgöra om djuret är skadat eller ej. Ring alltid 112.

Bli medlem du också för 150 kr/år

För 150 kr/år får medlemmar ekonomisk hjälp vid kollision med anmälningspliktigt vilt.

Medlemskapet är personligt och gäller för privatägda motorfordon som du som medlem är registrerad ägare till. Du kan få ekonomisk hjälp oavsett om du har hel-, halv- eller trafikförsäkring. Det gäller även om du som medlem kör någon annans privata fordon och om du lånar ut ditt fordon. Du kan få hjälp med självrisk, reparation, hyrbil och bärgning. Maximalt belopp per viltolycka är 7 500 kr + 500 kr i extra kostnadsersättning.

TÄNK VILT

www.algen.se

Älgskadefondsföreningen

Trots skärpta regler för A-traktorer – fler åt

Nya regler införs nu för att förbättra trafiksäkerheten för A-traktorer. MHF och MHF-Ungdom anser att det är ett positivt initiativ. Det som saknas är åtgärder för att förbättra AM-utbildningen.

I SLUTET AV FÖRRA ÅRET fanns det 53 000 A-traktorer i Sverige. Under 2022 omkom fyra ungdomar i A-traktorolyckor. Det visar statistik från Transportstyrelsen.

Antalet olyckor med A-traktorer inblandade ökade kraftigt under 2021 till 369 olyckor och 547 skadade personer, för att därefter minska något under 2022 till 348 olyckor och 491 skadade personer.

I takt med att antalet registrerade A-traktorer har ökat mycket, har också antalet olyckor blivit många fler.

– Vi måste göra allt vi kan för att öka trafiksäkerheten för ungdomar, så att inte fler ungdomar ska behöva skadas allvarligt eller i värsta fall – dödas i olyckor med A-traktorer, säger Krister Haglund. Han är ledamot

FOTO: MICROMEDIA/MOSTPHOTOS

NYA REGLER. Den 31 augusti införs nya regler för A-traktorer. MHF och MHF-Ungdom är positiva, men saknar åtgärder för att förbättra AM-utbildningen.

i MHF:s förbundsstyrelse och utbildare på AM-utbildning för moped, A-traktorer och mopedbil.

FRÅN DEN 31 AUGUSTI skärper regeringen reglerna för A-traktorer för att förbättra

trafiksäkerheten. Nya regler: passagerare ska färdas på en plats som är avsedd för passagerare, det får endast sitta en passagerare per sådan plats, den som färdas i en A-traktor ska använda bälte, högsta tillåtna maxhastighet är 30 km/h.

KOMPLETTERA ERT FRITIDSFORDON!
MED LUFTKONDITION, KYLA / VÄRME..

ALPICAIR

info@mecvent.se 070 6306165

Husbil / Husvang AC

www.mecvent.se

Transportforum | vti

17-18 januari 2024 • Linköping

Välkommen till Nordens största konferens inom transportsektorn!

Läs mer på vti.se

Åtgärder behövs för att öka trafiksäkerheten

– De nya reglerna är ett bra steg på vägen mot en säkrare trafik för ungdomar. Men det är inte tillräckligt, konstaterar Krister Haglund.

För att få köra A-traktor ska du ha fyllt 15 år och ha AM-körkort. I Transportstyrelsens förslag som kom i slutet av 2022 föreslogs ökat fokus på risker i utbildningen och möjlighet att göra utbildningen med fyrhjuliga fordon.

I DE NYA REGLERNA för A-traktorer som inför den 31 augusti ställs inga krav på förändringar av dagens AM-utbildning.

– Vi saknar åtgärder för att förbättra utbildningen, förklarar Krister Haglund.

– Det borde vara krav på att trafikläraren kör efter eleven i trafiken och på det sättet ser om eleven kan använda de teoretiska kunskaperna i praktiken. Det gör vi i MHF:s utbildning. Många andra lärare åker tyvärr före eleven.

Idag genomförs bara praktiska moment med moped i AM-utbildningen. Hur

ser vi på förslaget om att även körning med fyrhjuliga fordon borde ingå i AM-utbildningen för den som ska köra A-traktor?

– Jag tänker att lära sig hantera trafiken är viktigast i AM-utbildningen. Att eleven lär sig saker som väjningsplikt, högerregeln och trafikljuskörning, säger han.

– Det andra kommer i utbildningen för B-körkort, där du kör i högre hastigheter.

Under de senaste åren har det tyvärr skett en ökning av fall där ungdomar stoppats påverkade av alkohol och andra droger när de framfört A-traktorer. Här ser MHF och MHF-Ungdom att AM-utbildningen har en central roll för att kunna förebygga rattfylleri.

MHF och MHF-Ungdom vill att det ska ställas krav på en riskutbildning motsvarande Riskettan för B-körkort personbil även i AM-utbildningen.

– Det är viktigt att riskutbildningen ger droger i trafiken ett lika stort fokus som riskerna med alkohol i trafiken, säger Krister Haglund.

I rapporten "Unga förare med A-traktor och mopedbil: utbildning, riskmedvetenhet och trafiksäkerhet" har VTI (Statens väg- och transportforskningsinstitut) och trafiksäkerhetsorganisationen NTF gjort enkäter med trafiklärare, föräldrar och elever.

20 PROCENT AV A-traktorförarna i undersökningen uppger att de haft kompisar som någon gång kört efter att ha druckit alkohol eller tagit andra droger.

– Det är väldigt oroande. Därför är det jätteviktigt att arbeta med attityder och beteenden genom en bra riskutbildning, säger Krister Haglund.

Lika många A-traktorförare, 20 procent, i studien säger att deras fordon varit manipulerat för att gå fortare än 30 kilometer i timmen.

– MHF och MHF-Ungdom anser att det behövs fler åtgärder för att göra det svårare att manipulera A-traktorer, säger han.

– Polisen behöver också göra fler kontroller av A-traktorer, så att upptäcktsrisken ökar.

MARI HAGLUND

491

Så många personer skadades i olyckor med A-traktorer under förra året.

Vidareutbildning för dig som kör bil i jobbet!
08-514 403 00 • info@gillinge.se
VÄLKOMMEN TILL GILLINGE!
www.gillinge.se

Polisen gör fler nykterhetskontroller igen efter pandemin

Polisens nykterhetskontroller ökade under första halvåret jämfört med samma period 2022. En positiv utveckling i rätt riktning anser MHF. Under pandemin låg utandningsproven på väldigt låga nivåer.

MELLAN JANUARI OCH juni 2023 gjorde den svenska polisen 400 000 nykterhetskontroller, motsvarande siffra för samma period 2022 var 234 500 utandningsprov. Det visar polisens preliminära statistik.

– Siffrorna under pandemin var katastrofala. Det är jättebra och viktigt att nykterhetskontrollerna ökar igen. Det är en fjäder i hatten för Polismyndigheten, säger Tomas Jonsson, sakkunnig i trafiksäkerhetsfrågor för MHF.

POLISEN GJORDE 843 700 nykterhetskontroller 2022. Det visar polisens fastställda statistik. Under pandemiåren 2021 var siffran 376 300 stycken och 2020 var antalet 427 700 utandningsprov. 2019 gjorde polisen 1,3 miljoner nykterhetskontroller.

Det är ett jättebra steg i rätt riktning att utvecklingen för nykterhetskontrollerna går uppåt, anser han.

– Vi behöver få upp utandningsproven till betydligt högre nivåer, både för att stoppa fler rattfyllerister och för att nå en bra preventiv effekt – det vill säga öka den upplevda upptäcktsrisken, förklarar Tomas Jonsson.

– Tyvärr finns det ingen rattfyllerist som sätter sig i bilen och tänker att "hoppas jag

FLER BLÅS. Polisens nykterhetskontroller ökade under första halvåret jämfört med samma period 2022. FOTO: THOMAS MÖLLER/MOSTPHOTOS

inte kör ihjäl någon idag". Utan man tänker att man vill inte åka fast hos polisen.

Om en förare inte har blivit stoppad hos polisen under de senaste tio åren och fått blåsa i en nykterhetskontroll, då upplever man att risken att bli stoppad är så gott som noll.

– MHF hoppas också att polisen fram-

över kommer att använda sig av moderna, tekniska lösningar som automatiska nykterhetskontroller för att kontrollera förare, säger Tomas Jonsson.

Alkobommar stoppar rattfulla förare från att köra ut på vägarna.

FÖR ATT NÅ SVERIGES trafiksäkerhetsmål behöver 99,9 procent av trafiken vara nykter. För att nå den nivån behöver polisen göra minst 2 miljoner utandningsprov per år. Det skriver Trafikverket i rapporten "Analys av trafiksäkerhetsutvecklingen 2021". Polisen har inte gjort så många nykterhetskontroller sedan 2013, då antalet var 2,2 miljoner.

Mellan januari och juni anmäldes 5 287 rattfylleribrott jämfört med 5 085 rattfylleribrott under motsvarande period 2022. Det visar preliminär statistik från Brottsförebyggande rådet (BRÅ).

Under det första halvåret 2023 rapporterades 6 526 brott av rattfylleri under påverkan av narkotika, så kallat drograttfylleri. Det är ungefär samma nivå som under samma period 2022, då antalet var 6 594 brott.

UTVECKLINGEN FÖR antalet anmälda rattfylleribrott påverkas av hur många utandningsprov och trafikkontroller polisen gör, för rattfylleri är ett spaningsbrott.

– Vägen är Sveriges största brottsplats. När polisen gör effektiva trafikkontroller upptäcks inte bara rattfylleribrott, utan även många andra typer av brott, säger Tomas Jonsson.

MARI HAGLUND

Välkommen till MekoPartner Bilverkstad
Verkstadskedjan som alltid ger dig mer för mindre.
Vi kombinerar kunskap och engagemang med ett lågt pris och hjälper dig med både service och reparation av din bil.

MekoPartner Bilverkstad erbjuder MHF:s medlemmar:
10 % rabatt på ordinarie service, enligt fordonets servicebok.
10 % rabatt på arbete vid reparationer.

Ni kan även dela upp betalningen
Räntefritt på 4 månader med
MekoPartner-kortet.

BILVERKSTAD
MekoPartner
www.mekopartner.se

Läs mer om våra erbjudanden på mhf.se

Alu-Flex Hundbur Helt i Aluminium

Varför inte den bästa?

5-års garanti att buren är helt skrammelfri.

2-års tillverkningsgaranti.
Tillverkas efter hundens storlek för ökad trafiksäkerhet.

Tät botten med kanter runt om.

Lätt att städa och hålla ren.

Kan skraddarsys till de flesta bilmodeller.

Smide & Montage AB
Telefon: 0120-41030
E-post: info@alu-flex.se
Hemsida: www.alu-flex.se

KABE MADE IN SWEDEN

Besök vår virtuella mäsä på kabe.se

Uppliv kvalitet och komfort med KABE

Med över 60 års erfarenhet har vi skapat enastående fritidsfordon som kombinerar komfort, stil och högsta kvalitet. Våra innovativa lösningar och tidlösa designelement erbjuder en exklusiv upplevelse på vägen. Med fokus på detaljer och lyxiga interiörer skapar vi en hemtrevlig atmosfär som passar alla äventyr. Uppliv friheten med våra pålitliga och prisbelönta husvagnar och husbilar.

Välj KABE - där din drömräsa börjar!

Alltid steget före

KABE

 kabehusvagnarhusbilar

 kabe.official

 Kabe AB

Hitta din återförsäljare på kabe.se

NRS utvecklar och levererar säkra räcken till den Nordiska marknaden

Nordic Road Safety AB

nordicroadsafety.com • Tel: 060 144 144 • Svetsarvägen 4 • 861 36 Timrå

*Ha en riktigt
säker resa!*

Dräger

alkolås | alkotestare

DRAGER.SE

POWERED
by **KGK**

Sensommärävent

TRO DET ELLER EJ. Visst är det möjligt att köra bil och parkera längs stranden. Helt lagligt dessutom.

tyr i sköna Danmark

Ta havsvägen till toppen av Danmark. Färjeturen från Göteborg till Frederikshavn går på knappa fyra timmar. Perfekt för en kortsemester när hösten är i antågande.

DAGS FÖR ETT SKANDINAVISKT sensommaräventyr med start på Hisingen i Göteborg. Vi har bokat in oss en natt på Arken Hotel och Art Garden Spa, för att ha nära till Stena Line-båten nästföljande morgon. En god början på en långweekend i Nordjylland, med Frederikshavn och Skagen som mål.

Och visst är det härligt att kunna njuta av vyerna över inloppet till Göteborgs hamn från en av hetvattenpoolerna ute vid klipporna. För Arken lockar även med ett stilfullt spa i klart rogivande miljö.

DET TAR INTE MER ÄN en kvart att köra via Älvsborgsbron till färjetterminalen vid Järntorget. Klart närmare ska det bli om några år, med en ny terminal vid Arendal, granne med Arken Hotell. Ett jätteprojekt som räknas stå färdigt 2027.

Morgonavgången gör att båten är framme i Fredrikshavn vid lunchtid. Den soliga överfarten blir till ren njutning ute på akterdäck, där vi passagerare till en början kan ta del av Göteborgs mångfacetterade arkitektur, Älvsborgs fästning och ett pärlband av öar i den karga skärgården.

REPORTAGE:
CENNETH SPARBY
TEXT & FOTO

På väg mot Skagen, efter ett besök vid Grenen och Skagen fyr, där restaurang Blink ligger.

Vy över Gamla Skagen.

Gissa vad Palmestranden fick sitt namn ifrån.

FREDRIKSHAVN ÄR EN GOD utgångspunkt för att utforska Nordjylland, i synnerhet för den som gillar natur och aktiv semester. För här finns ett sinnrikt nätverk av cykel- och vandringsleder. Hotel Frederikshavn, där vi ska bo över natten, har dessutom cyklar att hyra. Så efter att ha ställt in väskan på rummet i det gamla sjömanshemmet trampar vi söderut mot utsiktsplatsen Pikkerbakken. En dag som denna, när solen flödar från en klarblå himmel, går det att skönja idylliska Læsø i sydöst, känd för sin salttillverkning och sina havskräftor.

Grannen Fort Bangsbo är ett annat måste. En fästning från andra världskriget, med kanoner och bunkrar, som minner om den tyska ockupationen och kalla krigets årtionden. Själva fortet togs ur bruk 1962.

Bangsbo botaniska trädgård ligger nära. En grönskande oas, som står i skarp kontrast till den karga fästningen.

PALMESTRANDEN NÄSTA, strax norr om centrum. Ett stycke Karibien på skandinaviska breddgrader. Stranden med vit fin-kornig sand bjuder på vajande palmer och

www.hobbycaravan.se

UPPTÄCK NYA HOBBY MAXIA 2023

Maxia 660 WQM

Maxia 495 UL

Maxia 585 UL

Hobby
BUILT FOR LIFE

FOTO: CENNETH SPARBY

Full Rulle Moppers från Bollebygd tar färjan till Nordjylland för den årliga veteranmoppeträffen.

Bent och Freja Hjorth, far och dotter på Isbunkeren.

Gamla Skagen är en välbevarad idyll, med flera pampiga hus nära havet.

solstolar till läns. Här är det lätt att bli kvar länge. Dessutom finns här flera ställplatser och en camping några hundra meter från havet.

Senare på eftermiddagen besöks stadens konstmuseum, med både dansk och internationell samtida konst. Det är sedan läge att strosa längs en av Danmarks längsta gågator med ett stort utbud av restauranger. Gratværk sticker ut lite extra, där kökschefen Michael Andersen frestar med säsongsmenyer med klar jylländsk prägel. För det finns gott om lokala grönsaksodlare och

ekologiska bondgårdar i närområdet.

– Visst är det en ynnest att ha så nära till skafferiet, säger Michael, som just hämtat en låda med havskräftor från Læsø, tillsammans med nyskördade grönsaker från gården Markliv.

NÄSTA MORGON TAR VI sikte på Skagen, drygt fyra mil norrut. Men bilresan får ta sin goda tid, för det finns en hel del att upptäcka längs vägen. Fiskeläget Strandby är ett självklart stopp. De riktigt morgonpigga är på plats redan vid sjutiden för att

”Med tiden har min lilla bod växt till en liten krog med fisk och skaldjur på menyn om kvällarna.”

Bent Hjort
på Isbunkeren

följa fiskauktionen, där man kan buda på kassar med nyfångad fisk.

VID RANNERØD SVÅNGER vi västerut för att besöka Råbjerg Mile – Nordjyllands mest populära turistattraktion. Norra Europas största vandrande sanddyn som ger en känsla av Saharaöknen på skandinaviska breddgrader. I synnerhet en dag som denna när solen gassar från en molnfri himmel.

Råbjerg Mile kan bli upp till 40 meter hög och flyttar sig närmare 20 meter årligen i nordöstlig riktning. Tur att det

VÄLKOMMEN
TILL VÅR
MONTER PÅ
Elmia Husvagn
& Husbil

ALDE COMPACT 3030 OCH 3030 PLUS

Ännu mer frihet på semestern med Aldes vattenburna värmesystem

När du är på resande fot ska du ha det bekvämt och minst lika bra komfort som hemma. Du ska inte behöva välja. Med Aldes värmesystem får du jämn, skön och tyst värme i ditt fritidsfordon.

Läs mer om vårt värmesystem på alde.se

Alde[®]

är nära till ett svalkande dopp i havet vid Kandestederne, för vandringen blir till rena motionspasset i värmen. Stranden sträcker sig mer än milslång längs den västra kusten, med sanddynerna hukande över klintbranterna.

DET ÄR FAKTISKT TILLÅTET att köra bil längs stranden. Här finns vägskyltar och informationstavlor med tydliga regler för hur man kör och parkerar. För oss svenskar kan det kännas förbjudet, men vi passar ändå på att ta en provtur några kilometer norrut.

– Det här är fantastiskt att få uppleva, säger 85-årige Carsten Jensen från Köpenhamn som parkerat sin husbil med havet några meter bort.

– Min fru och jag börjar få svårt att gå längre sträckor, så för oss är det en ynnest att kunna köra ner på stranden för att njuta av naturen, fortsätter han.

Han tipsar om Isbunkerer, en oansenlig litet trähus precis där man kör ner till stranden. En liten restaurang och glassbod med klart gastronomiska förtecken.

SÅ VISST PASSAR DET BRA att äta lunch hos krögaren Bent Hjorth, som för några år sedan öppnade den lilla boden ett stenkast från stranden. Han drev tidigare ett par restauranger på Kosteröarna i Bohuslän.

– Det blev en succé redan den första sommaren, och med tiden har min lilla bod växt till en liten krog med fisk och skaldjur på menyn om kvällarna, berättar Bent.

Dottern Freja, som är på tillfälligt besök, konstaterar att pappa är bra på att skapa ”hygge”, både vad gäller inredning och att dra skrönor för gästerna.

Här kan man passa på att njuta av en tartar på hälleflundra och stekt slätvar med citron och svartpepparolja. Pinfärska fiskar

FOTO: CENNETH SPARBY

Det finns gott om stränder att väja mellan, för lojt badliv långt in på hösten.

Goda val längs cykelleden.

Ruths Hotel – en klassiker i Gamla Skagen.

från Skagens hamn, som Bent besöker flera gånger i veckan.

Skagen väntar allra längst i norr. Själva samhället är uppdelat på två byar, Gamla och Nya Skagen. Den äldre byn i väst domineras av pampiga villor och klassiska badhotell. Anrika Ruths Hotel är det stora dragplåstret, tillsammans med Solnedgångsplatsen, dit turisterna vallfärdar för att se solen gå ner vid horisonten.

DET ÄR BARA FEM kilometer mellan orterna, där Nya Skagen bjuder på Danmarks största fiskehamn, vindlande gränder kantade av gula stenhus med röda tak och en rejäl dos konsthistoria.

För i slutet av 1800-talet reste många skandinaviska konstnärer hit för att fånga det sällsamma ljuset i landskapet. Orten blev en samlingspunkt, där begreppet Ska-gemålarna blivit känt över hela världen.

På Skagens Museum kan du se verk av alla de centrala konstnärerna, som Maria och P.S. Krøyer, Anna och Michael Ancher, Holger Drachmann och svenske Oscar Björck.

Det går även att besöka Anchers och Drachmans hus, som numera är väl bevarade museer.

Och att bli guidad genom konsthistorien av Hanne Aarang, som i mer än 30 års tid föreläst om Skagemålarna, är en upplevelse i sig.

TUREN AVSLUTAS PÅ Brøndums hotel, som var lite av konstnärernas andra hem. En institution som hyst gäster som Karen Blixen, H C Andersen och idel kungligheter. Här hänger dessutom flera av konstnärernas alster på väggarna.

Nere vid hamnen ligger Skagen Harbour Hotel, ursprungligen en gammal skeppssmedja. Med drygt ett 20-tal rum

Över 100 husbilar och husvagnar i lager!

www.bengtiorckelljunga.se

Skåneporten 2, Örckelljunga | Tel: 0435-555 00 | Spana in oss på:

Öppettider mån-tors 10.00-17.30, fre 10.00-16.00, sön se hemsida

BENGT
I ÖRCKELLJUNGA

reddot winner 2023

Supersonic

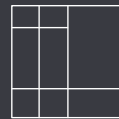
EN NY STJÄRNA IDAG.
IKON IMORGON.

Sofistikerad, elegant design och tidlös prestanda. Adrias nya integrerade husbilar, det bästa vi har att erbjuda inom design, prestanda, innovation och erfarenhet.

Inspirerad av det senaste inom yacht-, hem- och fordonsdesign drivs nya Supersonic av design för dem med en passion för sofistikerad finess och förmåga.

INNOVATION

UPPLEVELSE

DESIGN

PRESTANDA

GERMAN
DESIGN
AWARD
WINNER
2023

 ADRIA

Prästen Milvi Olander lockar med dragspel hos Svenska Sjömanskyrkan på Skagen.

”Vi håller Sjömanskyrkan levande”, säger prästen Milvi Olander. Här tillsammans med föreståndaren Line Lindgren samt volontärerna Olof Larsson och Isebell Andersson.

Varvshistoria i Göteborg, med Eriksbergs-kranen på Hisingen från akterdäck på Stena Line-färjan mot Fredrikshamn.

Gammalt och nytt på Hisingen – att skåda från akterdäck på Stena Line-färjan mot Fredrikshamn.

bjuder hotellet på ett personligt boende med klart centralt läge.

SVENSKA SJÖMANSKYRKAN är närmsta granne. Den byggdes 1925 som en mötesplats för alla de fiskare från Bohuslän och Halland som hade Skagen som ”hemmahamn”. Kyrkan drivs numera av ideella krafter.

När vi checkar in sitter prästen Milvi Olander med sitt dragspel på kyrktrappan och bjuder på en improviserad konsert.

– Jag är här på en frivilligvecka och vill

verkligen värna kyrkans långa historia. Och vi har många besökare som hittar hit för en fika och goda samtal i vårt sommarkafé, berättar Milvi. Nu väntar en middag på Skagen Fiskerestaurant mitt i hamnen. Det är en ljum sensommarafton, som bådar gott inför morgondagen.

För då har vi Grenen i sikte. En förändrig plats där Skagerrak och Kattegatt möts. Kraften i vinden och de två haven gör att den smala landspetsen långsamt rör sig. Ett äventyr i sig. **CENNETH SPARBY**

Njut av lugnet på Arken Hotell och Art Garden Spa.

FAKTA

RESA HIT

Det är smidigt att resa med bil till Nordjylland med färjan från Göteborg till Fredrikshamn, med flera dagliga avgångar. Till Skagen är det sedan fyra mil att köra. Det finns gott om strandnära campingar och ställplatser, om man väljer husbilen eller att tar med husvagnen. Enbart i Skagenområdet finns ett tiotal campingplatser.

www.stenaline.se

www.visitnordjylland.dk/camping

Svenska Tält i Dorotea AB

Timmervägen 5

917 32 Dorotea

0942-10815

info@svenskatalt.se

www.svenskatalt.se

Måttanpassade Sidor & front till Er husbilsmarkis

TA EN KLIMATSMART
#SWEMESTER

Att semestra med campingfordon är ofta det klimatsmartaste alternativet

En familj med fyra personer kan under en vecka minska sitt klimatavtryck med 50% jämfört med personbil, buss och tåg i kombination med hotell.

Besök www.mobiltboende.se för mer tips och inspiration samt för att klimatberäkna din semester.

Campingfordon,
det klimatsmarta
alternativet

Alltid i takt med tiden

Upplev nya Polar Black Line 730 – en jubileumsvagn som hyllar både Polars historia och framtid. Här bor du otroligt bekvämt och njuter av en exklusiv inredning. Fyll upp dubbelkylen med godsaker, ställ finservisen i vitrinskåpet och gör matlagningen till ett sant nöje med vinkelkök, fullstor ugn och mikro. Bara för att nämna en del.

Under 60 år har Polar varit en av Sveriges ledande tillverkare av premiumhusvagnar, och i jubileumsserierna Black Line och Blue Line har vi samlat det mesta och bästa av det som utmärker Polar. Hitta jubileumsvagnen som får ditt hjärta att slå, eller välj en annan populär Polarvagn, och gör oss sällskap på resan mot framtiden.

Du hittar alla våra nya modeller för 2024 och återförsäljare på polarvagnen.se

TRE FINA TIPS

KYRKA BEGRAVD I SANDEN

Att hav och sand präglar Nordjylland blir tydlig när du besöker Den Tilsandede Kirke, strax söder om Skagen. En 1300-talskyrka som långsamt har begravts i sanden. I dag är det endast kyrktornet som sticker upp. Många väljer att vandra eller cykla till kyrkan. Men det går även att ta bilen nästan ända fram. Litet museum inne i tornet, med möjlighet att ta trappan upp på högre höjd.

1300-talskyrkan Den Tilsandede Kirke, strax söder om Skagen, gömmer sig allt mer i sanden.

FOTO: METTE JOHNSEN

Grön lunch på Blink. En restaurang nära Grenen som blivit mäkta populär.

LOKALA SMAKER

Restauranglivet frodas på Nordjylland. Njut av pinfärsk fisk och skaldjur i Skagens myllrande hamn, framför allt på Skagen fiskerestaurant och Pakhuset. Smørrebrøden står dessutom i en klass för sig. Vill du äta i

VÄLKOMMEN TILL OASEN I SKARA!

Jula Stadscamping med gångavstånd till centrum. Nära till Konsthotellet, Äventyrsgolfen, Jula-huset, City Gross, McDonalds, OKQ8 och Vilans fritidsområde med friluftsbad, sportanläggning och nybyggt badhus med rutschbana.

Fritt Wi-fi inom
Campingområdet!

Jula Stadscamping & Stugby
Vilangatan 4 SKARA
Tel: 0511 31 00 00

E-post: info.konst@julahotell.se
www.julacamping.se

HUSBILAR & HUSVAGNAR I LUDVIKA
FÖR ÖPPETTIDER: SE KURTSHUSVAGNAR.SE

KANON-KURT
45 ÅR
AV TRYGGHET
1978-2023

**HUSVAGN
HUSBILSMÄSSA**

15-17 September 2023

Allt om Mässan
kurtshusvagnar.se

**Vi har öppnat
bilverkstad!**

Service & Reparation
av Husbil, Transportbil
och Personbil.

KANON-KURT
HUSBILAR & HUSVAGNAR

Snöåvågen 20 Ludvika | Tel: 0240-305 00

KABE

ADRIA

Polar

SUNLIVING

FOTO: CENNETH SPARBY

På Saxild serverar Kattrine Sams frukost med nybakat surdegsbröd.

GRELEN – UDDEN DÄR TVÅ HAV MÖTS

Några kilometer norr om Skagen kan du doppa tårna och stå med en fot i varje hav. Ett naturfenomen som lockar turister från hela världen. För Grenen är den udde där de två haven Skagerrak och Kattegatt möts. Har du tur får du även syn på sälarna som ofta ligger och latar sig på stranden. Den bekväme åker dit med traktortåget Sandormen.

historisk miljö är matsalen på Brøndums Hotel och bistron på Ruths Hotel självklara val. Blink vid Skagen Fyr och Saxild vid Anchers hus har nyskapande menyer med mycket grönt, liksom restaurant Graetverk i Fredrikshavn.

Det är populärt att ta traktortåget Sandormen till Grenen, platsen där Kattegatt och Skagerrack möts.

Registrera dig för Mina sidor och få 150 kr i rabatt på nästa besiktning*

Ta del av förmånliga erbjudanden, se dina besiktningssprotokoll och få inbjudan när det är dags för besiktning.

Registrera dig på bilprovningen.se/minasidor

 Bilprovningen

*Villkor för erbjudandet finns på bilprovningen.se/minasidor

Smidigt boende för två personer

Välja husbil är inte det lättaste. Det gäller att ta hänsyn till många olika faktorer för ett lyckat köp. Tittar vi enbart på smidighet, körbarhet och trafiksäkerhet är de kompakta van-modellerna, de som i dagligt tal kallas plätisar, självklara val. Den här gången har vi provkört Malibu Comfort 640 LE som är Carthagogruppens instegsmärke.

MALIBU COMFORT 640 LE är ett riktigt bra val för paret som vill se sig om och gärna rör sig över stora områden. Det handlar om en husbil med tre sovplatser där två av dem är individuella långbäddar och den tredje är mer av en nödsopplats som skapas av att sittgruppen bäddas.

Sittgrupp har ett smart bord som kan förlängas med en liten rund bordsskiva som vrids ut. Soffan är samtidigt två sittplatser vid färd och de två framstolarna är vändbara i vanlig ordning. Det är med andra ord inga svårigheter för fyra personer att åka tryggt.

NÄR DET GÄLLER TRYGGHETEN har van-modellerna fördelen att hela fordonet är tillverkat i stål och krocktestat som sådant. Det ger framför allt extra skydd för de som åker i bodelen. Rent generellt är också van-modellerna mindre vindkänsliga och tryggare på vägen. Fordonet har kortare överhäng bak, vilket minskar risken för skador när den ställs upp på ojämnt underlag. Den blir också ett mer lättkört dragfordon för den som kanske vill ha en husvagn eller ett transportsläp efter sin husbil. Den här Malibu får dra 2,5 ton.

Det fungerar också utmärkt att fyra personer äter även om regnet står som spön i backen. Skulle det i stället vara en härlig sommarmorgon med fågelsång och behaglig temperatur kan man både laga maten och äta den med naturen som en del av matsalen tack vare den breda skjutdörren mitt emot soffgruppen. Den provkörda bilen var extrautrustad med en utdragbar markis över utrymmet utanför skjutdörren på bilens hö-

gra sida. Bra både som regn- och solskydd när solkvoten för dagen är uppnådd.

SJÄLVA KÖKET HAR en tvålagig gasspis som delar bänkutrymme med en rimligt stor diskho. Själva bänken kan förlängas med en uppfällbar klaff. Till höger om köksbänken finns ett kylskåp på 80 liter, varav 5 liter är ett frysfack. Det är med andra ord nära till allt för kocken som har soffgruppen bakom ryggen.

Just det där med klaffen är något som är typiskt för den här husbilen. De små detaljerna som ger det kompakta boendet lite guldkant eller gör det mer praktiskt. Det finns gott om belysning och ljuspunkter samt förvaringsutrymmen i princip överallt från små fack för böcker eller tidningar på väggarna till ett större fack i golvet framför sittgruppen. Överskåpen bjuder inte på några större överraskningar men lådorna i köksdelen är både breda och går djupt in under bänken.

Det finns i vanlig ordning ett stort förvaringsutrymme under sängarna och det är väldigt lättlastat genom de breda bakdörrarna. Inne i bodelen finns en garderob/förvaringskåp, med lådor, som når takhöjden på 190 centimeter och det finns flera mindre förvaringskåp som exempelvis under trappsteget till sängarna.

DET LYXIGASTE I DEN HÄR husbilen är nog ändå sovutrymmet med två längsmonterade långbäddar som tar upp större delen av boutrymmet med fönster åt vänster och bakåt. Sängarna har 7-zons kallskumsmadrasser och är tillräckligt breda. Sängarna möts i huvudänden medan det finns en öppning mellan dem för trappsteget i fotänden.

Det mest genomtänkta och praktiska i bilen är toalett/dusch-utrymmet som har en toalettstol som kan vridas undan in under sängen i sovutrymmet när den inte används. Duschutrymmet är faktiskt tillräckligt stort om man skulle vilja duscha två tillsammans och det är utrustat med extra utdragbara inre vikdörrar som går ända ner i en skåra

KLASSISKA KLOCKOR. Förarmiljön i Fiats Ducatomodeller är idag riktigt bra med klassiska runda instrumentklockor och bra sikt.

MED STÄNGD DÖRR. Lite mysigare köksarbete när skjutdörren är stängd om vädret inte bjuder in till närlägnad naturen.

VRIDBARA FRAMSTOLAR. Soffgrupp för fyra personer tack vare de vridbara framstolarna.

GÅR ATT ÖPPNA UPP.

En av van-modellernas fördelar är de öppningsbara bakdörrarna som gör det lätt att lasta bilen och erbjuder en härlig morgonupplevelse om man öppnar upp när vädret tillåter. Gasbehållaren ryms i skåpet till vänster.

i golvet och tätar mot oönskat spill in i bodelen. Handfatet och badrumsskåpet är inrymt i ett trekantigt utrymme som ger bra utrymme både för tvätt, skönhetsvård och tandborstning.

BAKOM RATTEN I FIATEN har man som förrare en seriös instrumentering med dubbla analoga instrumentklockor för hastighet och varvtal med en digital hastighetsangivelse i

SKÅP SOM HUSBIL. Malibu Comfort husbilen är byggd i en skåra mot kyla och värme.

omfort 640 LE är en typisk plåtis, vilket betyder att pbil. Det ger högre säkerhet men sämre isolering

FOTO: STEFAN NILSSON

VILOPLATS FÖR DEN TRÖTTE. Bra sovkomfort med väl tilltagna långbäddar som har 7-zons kallskumsmadrasser, vilket ger bra stöd för hela kroppen.

GÖM PÅCKNINGEN. Smarta förvaringslösningar under sängarna och under trappsteget.

GENOMTÄNKT LÖSNING. Smart förvaringsutrymme i golvet framför soffgruppen.

KLAFF SOM UNDERLÄTTAR. Smart uppfällbar klaff på köksbänken.

BELYSTA ÖVERSKÅP. Smarta förvaringsfack för tidningar eller böcker över soffgruppen och överskåp med snygg belysning.

VRIDBAR TOALETSTOL. En smart lösning med en toalettstol som kan vridas in under den ena sängen och ge mer utrymme i duschen.

TVAGNING FÖR TVÅ. Bra duschutrymme med utdragbara inre vikdörrar som tätar mot oönskat spill in i bodelen.

BORDSFÖRLÄNGARE. Smart utvridbar bordsförlängning i soffgruppen.

KORTFAKTA

MALIBU COMFORT 640 LE

Pris: Som provkörd: 1 115 000 kr (med utrustning som cykelställ för två cyklar, Truma Combi & E (gas) luftburen värme och elpatron för värme när bilen står på ställplats).

Basfordon: Fiat Ducato 35 Light.

Motor: 2,2 liters fyrcylindrig diesel 140 hk.

Växellåda: 9-steps automat.

Maxhastighet: 149 km/t.

Bränsleförbrukning blandad körning: ca 8 liter/100 km (beräknat).

Koldioxidutsläpp: 188 gr/km (beräknat).

Tjänstevikt: 2 992 kg (med extrautrustning), från: 2 850 kg.

Totalvikt: 3 500 kg.

Max dragvikt: 2 500 kg.

Max tågsvikt: 6 000 kg.

Längd/bredd/höjd: 634/210/259 cm.

Invärdig ståhöjd bodel: 190 cm.

Sovplatser: 3 (varav 1 tillval).

Bäddmätt långbäddar: 202x90 och 189x102 cm.

Bäddmätt soffgrupp: 160x145 cm.

Färskvattentank: 100 l.

Spillvattentank: 92 l.

Kylskåp/frysack: 80/5 l.

Årskatt: 16 817 kr.

Låg förbrukning
Hög säkerhet
Lättkörd

Sämre isolering mot kyla
Begränsat utrymme
Förarstödssystem är tillval

mitten.Värme och ac (standard i förardelen) är lätt att förstå och hantera. Flera förarstödssystem finns som tillval och naturligtvis är det klokt att investera i de här systemen för dryga 20 000 kronor. Det handlar om autobroms, filhållning, parkeringsvarnare, helljusautomatik med mera.

STOLARNA FRAM ÄR riktigt bra med dubbla armstöd, bra nackskydd och svankstöd. Sik-

ten är även den riktigt bra med kort och sluttande motorhuv samt stora och dubbla yttre backspeglar. Motor och växellåda gör sitt jobb även om bilen knappast kan betraktas som en raket. Det är inga svårigheter att hålla normalt trafiktempo och de nio stegen i automatlådan ger både kraft vid start med släp, låg förbrukning och ett lågt varv på motorn även i motorvägsfart.

Begränsningarna när det gäller van-mo-

deller är naturligtvis utrymmet men också värmen som blir kostsam vintertid då de inte har samma möjlighet till effektiv isolering som en halvintegrerad husbil, eller framför allt en helintegrerad. Malibu erbjuder ett tillval för extra vinterisolering och bilen har bra isolering i väggar, vilket gör att man slipper kallchocken om man kommer åt väggen en natt när det är 20 minus på utsidan.

STEFAN NILSSON

Många sommarresenärer tog paus

MHF Enköping körde Ta Paus på rastplatsen Frösvi helgen 8–9 juli. Trevligt initiativ med viktigt budskap tyckte besökarna.

MED TRAFIKSÄKERHETSKAMPANJEN Ta Paus uppmuntrar MHF-förare att ta regelbundna pauser under resan och informerar om faror och distraktioner i trafiken. Årets teman är rattfylleritips och droger i trafiken. MHF:s funktionärer står på rastplatser runtom i Sverige under juni, juli och augusti.

MHF Enköping körde Ta Paus på rastplatsen Frösvi vid E18 mellan Enköping och Västerås under helgerna 8–9 juli och 22–23 juli. Gunnel Näsfors, Rickard Söderlund, Anders Elovson, Ingrid Ryrholm och Rolf Ryrholm var funktionärer den 8 juli.

– Vi brukar ha bra samtal med Ta Paus-besökarna om MHF:s frågor, en del är väldigt engagerade. Alla tycker såklart att det är bra att vi jobbar mot rattfylleri, berättar Rolf Ryrholm.

– Det är roligt att träffa alla trevliga människor, säger Ingrid Ryrholm.

MHF Enköping bjuder besökarna på kaffe och

RASTADE. Oscar och Gunnel Lundberg tyckte att Ta Paus är ett trevligt initiativ. MHF:aren Rolf Ryrholm språkade med paret.

kakor samt delar ut informationsmaterial och enkäter. Bord och stolar har ställts fram till besökarna. Två partytält har MHF:arna ställt upp för att skydda från vädrets makter, vilket är tur när det kommer regnskurar på eftermiddagen.

– Det här är ett trevligt initiativ från MHF. Jag har stannat och tagit paus hos MHF någon gång tidigare, säger besökaren Christer Lindberg som var på väg till motorträffen Västerås Summer Meet.

– Jag jobbar som yrkeschaufför och då måste man ta rast regelbundet.

Paret Gunnel och Oscar Lundberg, Järfälla, var ute på en semestertur.

MHF-FUNKTIONÄRER. Rickard Söderlund, Anders Elovson, Ingrid Ryrholm, Gunnel Näsfors och Rolf Ryrholm körde Ta Paus på rastplatsen Frösvi den 8 juli.

– Vi är på väg till Gullspång, det är 25 mil kvar. Vi stannar en gång i timmen, berättar Gunnel.

– Jättefint och trevligt arrangemang det här. Vi ska fika någon mer gång längs vägen, tillägger Oscar.

FAMILJEN MONTÉN FRÅN ÖREBRO tog paus hos MHF Enköping. Barnen gillade bilbingon, saften och kakorna. Caroline och Anders med dottrarna Tuva och Moa var på väg till Arlanda.

– När man är ute och åker med en fyraåring måste man stanna rätt ofta, så då blir det ganska naturligt att man tar rast, säger mamma Caroline.

MHF Enköping har som mångårig tradition en

Vår nya Kundgaranti gör din besiktning enkel, trygg och trevlig.

En besiktning hos Opus ska vara enkel, trygg och trevlig. Därför har vi tagit fram en Kundgaranti för dig. Lever vi inte upp till den bjuder vi på nästa besiktning. Läs mer om vår Kundgaranti på opus.se

Boka tid och hitta närmaste station på opus.se

OPUS | Bilprovning

Opus Bilprovning - Enkelt. Tryggt. Trevligt.

längs E18 hos MHF Enköping

gästbok som Ta Paus-besökarna får skriva en hälsning i.

– En del besökare har roliga berättelser. Det är inte ovanligt att vi under vissa somrar har haft besökare från ett tiotal länder, berättar Rolf Ryrholm.

– De mest långväga besökarna vi har haft och som skrivit i gästboken hade rest till Sverige från Sibirien, säger Ingrid Ryrholm.

INGRID RYRHOLM HAR VARIT medlem i MHF i över 25 år.

– Eftersupningslagen är en hjärtefråga för mig. Det faktum att rattfyllerister kan skylla ifrån sig efteråt, det är vansinnigt, säger Ingrid Ryrholm.

– Norge har haft en sådan lag i över 50 år, då borde Sverige också ha det.

En del misstänkta rattfyllerister hävdar att de har druckit alkohol efter resan eller efter att en olycka har skett, det kallas eftersupning. MHF vill inte att rattfyllerister ska kunna slippa straff genom att skylla på eftersupning.

MARI HAGLUND

TA PAUS. Familjen Montén mamma Caroline och pappa Anders med barnen Tuva och Moa rastade hos MHF Enköping. MHF:arna Anders Elovson och Ingrid Ryrholm bjöd på kaffe.

FOTO: MARI HAGLUND

Brightec⁺
SECURITY

Stationära alkotest för kontroll av personal.
Effektivt, säkert och förebyggande.
www.brightecsecurity.com

Välkommen
Magnus Gullberg

Är du
Klar för test
Ja

Stoppa till kontrollstationen av trafik
Skicka in Park, 150, 100 Målar 2 000

Vänta på ditt ständingsprov...

Terrängbilen entusiasterna

Ineos Grenadier är den bil som alla riktiga Defender-fans hoppades att Land Rover skulle ha byggt. När det inte blev så tog Sir Jim Ratcliffe tag i saken och skapade en modern, robust terrängbil tillsammans med ett team av erfarna ingenjörer och underleverantörer.

ALDRIG HAR SÅ MÅNGA människor haft en sådan entusiasm för en bilmodell som bjudit på så lite förändringar under så många år. Den första Land Rovern gjorde entré redan 1948 och fick under åren tilläggsnamnen Serie 1, Serie 2, Serie 3 och slutligen Defender. Den senaste generationen Defender presenterades 2019 och genomgick en total förändring av allt utom namnet Defender.

Det blev svåra tider för den grupp bilägare som krävde att bilen skulle ha stela axlar och vara byggd på en ram. Visst det finns både Jeep Wrangler och Mercedes G-klass, men Jeep har alltid varit "no go" i Land Rover kretsar och G-klass hade precis fluffats till med individuell hjulupphängning fram.

I det läget klev Sir Jim Ratcliffe in och skapade Ineos Automotive som en del av Ratcliffes Ineos Group, ett stort internationellt kemiföretag med rötter i Storbritannien.

RATCLIFFE SAMLADE EN GRUPP tekniker och designers för att skapa bilen som i hans ögon – och i sanna Defender-entusiasternas ögon – överhuvudtaget inte tillverkades längre. Med hjälp av Österrikiska Magna Steyr, företaget bakom Puch Pinzgauer och Mercedes G-klass, skapade teamet sin Ineos Grenadier. En bil som till det yttre är slående lik Land Rover Defender 110 och Iveco Massif, som i grunden var en Land Rover Defender.

Under det klassiska, kantiga skalet hittar vi stela axlar från Carraro, bromsar från Brembo, fördelningsväxellåda från Tremec, 8-stegad automatlåda från ZF och sexcylindriga motorer från BMW. Bensinmotorn ger 286 hästkrafter och 450 Newtonmeter, samt en diesel som ger 249 hästkrafter och 550 Newtonmeter. Automatlådan kan växlas manuellt med växelspaken, vilket kan vara oerhört viktigt vid terrängkörning eller körning i djup snö.

HJÄLPMEDEL. Det som ser ut som takfönster på sidorna på Grenadier är egentligen handtag att hålla sig i när man kliver upp i bilen och det svarta röret vid första takstolpen är snorkeln som ger extra säkerhet vid vadning och körning i sandstormar.

FOTO: STEFAN NILSSON

FRAMTIDSKÄNSLA. Förarmiljön är modern futuristisk och väldigt funktionell med inställningar i mittdispayen som kan ge fokus på terrängkörning.

BENSIN ELLER DIESEL. Två drivlinor från BMW erbjuds. Detta är bensinsexan på 3,0 liter. Det andra alternativet är en lika stor dieselsexa.

– Faktum är att vi minskat effektuttaget något jämfört med den effekt som BMW själva tar ut i sin modell X5, säger Oliver Schliepf som är ansvarig för den tekniska utvecklingen av Ineos Grenadier. Detta för att öka driftsäkerhet och livslängd för motorer och växellådor. Just detta med driftsäkerhet, tållighet och livslängd har varit genomgående krav under hela utvecklingen av den här bilen.

HAN BERÄTTAR HUR MÅLET har varit pålitlighet, säkerhet i hantering och enkelhet i underhåll.

– Bilen ska vara, och det är den, den ultimata expeditionsbilen, fortsätter Oliver. Ta en sådan detalj som fördelningslådan. Den hanteras manuellt och helt mekaniskt med en växelspak direkt ner i lådan. Du känner och du vet att nu har du fått den i rätt läge. Ingen risk för vajrar som går av eller små elmotorer som plötsligt slutar fungera.

Han berättar vidare hur utvecklingsteamet arbetade med specifika mål som dragbilstegenskaper och vägegenskaper. Bilen har ett ganska kort överhäng bak på 87

centimeter, vilket betyder bra terrängvinkel bak, men också ökad stabilitet med tungt släp och något enklare att hantera släpet vid backning.

UNDER UTVECKLINGEN beslöt man sig exempelvis för att flytta ut skruvfjädrar och stötdämpare åt sidorna på bakaxeln, vilket ytterligare ökar stabiliteten med ett tungt släp efter bilen. Dragvikten ligger på 3,5 ton och bilen får lasta runt 900 kilo, beroende på modell.

Grunden är med andra ord ett robust arbets- eller expeditionsfordon. Kryddan är en väldigt seriös interiör med en fräck flygplansinspirerad takkonsol för strömbrytare av olika slag. Här finns reglagen för differentialsjärrarna i axlarna och de olika valen av körsläge. Föraren kan välja vagningsläge där bilen klarar upp till 80 centimeter djupt vatten med marginal för eventuella vågor på i alla fall upp till 100 centimeter. I terrängläget stängs antispinn och parkeringsradar av samtidigt som gasresponsen ändras för att vara bättre anpassad för terrängkörning.

I konsolen finns också flera strömbrytare för yttre utrustning som belysning från taket. Kablarna är redan fördragna i karossen.

PÅ VÄGEN BETER SIG Grenadier oväntat bra. Inte stötig och väldigt stabil. Det enda man

a väntat på

FÖLJSAM PÅ OJÄMNT UNDERLAG. En långslagig fjädring gör att de stela axlarna följer underlaget och differentialspärrar i båda axlarna (tillval) ser till att hjulen alltid får ner kraften i backen.

OÖMT. Grenadier bjuder på ett stort och oömt lastutrymme.

kan klaga på är att bilen inte precis betar sig som en sportbil runt gathörnen i stadstrafik, men den är fullt jämförbar med konkurrenterna som Jeep Wrangler, Mercedes G-klass och Land Rover Defender.

Tuffaste konkurrenten lär bli just nya Defendern och här handlar det mycket om valet mellan klassisk design och robust, beprövad teknik eller nytänkande när det gäller både design och teknik.

BAKOM RATTEN SITTER VI utmärkt med en väl fungerande förarmiljö där fokus ligger på den stora displayen i mitten där den mesta informationen, som lutningsvinklar och annan offroadinformation och så vidare finns. Här finns även den digitala hastighetsmätaren. Under den displayen finns en analog kompass. Precis framför föraren finns också en liten display med information som visar bland annat drivlinans lägen och valda körprogram.

I vår uppfattning vinner Ineos Grenadier över alla konkurrenterna när det gäller äventyrsimage och kultstatus. Det här är kanske precis den bilen som Land Rover själva skulle ha byggt.

STEFAN NILSSON

KORTFAKTA

INEOS GRENADIER

TRAILMASTER WAGON

Pris: Från 869 000 kr.

Skatt/år: Ingen uppgift.

Motor: 3,0 liters rak sexcy lindrig bensin, BMW B58.

Effekt: 286 hk/210 kW.

Vridmoment: 450 Nm vid 1 750–4 000 varv/minut.

Växellåda: 8-stegad automat som kan växlas manuellt.

Hjulupphängning:

Stela axlar med skruvfjädring och krängningshämmare.

Prestanda: Toppfart: 160 km/h, 0–100 km/h: 8,8 s.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd: 486/193/205/292 cm.

Tjänstevikt/last/släp: 2 618/882/3 500 kg.

Markfrigång: 26,4 cm.

Vadningsdjup: 80 cm.

Garantier: Ingen uppgift.

Deklarerad bränsleförbrukning, enl. WLTP: 12,6 l/100 km.

CO₂-utsläpp: 292 g/km WLTP.

- Autobroms
- Alkolås

+ Robust
Effektiv i terrängen
Karismatiskt utseende

— Hög förbrukning
Dåligt benutrymme bak
Elektrifiering saknas

TERRÄNGATTRIBUT. Ordentliga skydd i stål under motorn och kraftiga dragöglor för bogsering, som det anstår en äkta terrängbil.

*nya DYNOR
TILL DITT
FRIDSTORDBIL?*

Din kompletta leverantör av dynor, madrasser och bäddmadrasser till husvagn, husbil, mm.

Svenska Dynor AB

Åbyvägen 14, 915 96 FLARKEN
0722-08 33 29 • info@svenskadynor.se

www.svenskadynor.se

När det gäller bildelar

LAGA
Tänk Begagnat Först

Besök oss på www.laga.se

Följ med på äventyr med Wera Adventure Roof Top Tent

Finns i storlekarna 140, 165 och 180

Läs mer om våra taktält och förtält på: weratents.se

weratents.se

Elbil Sverige för fler elbilar till rimlig kostnad.
Gå med och se till att det händer saker.

www.elbilsverige.se

Fransk flärd i ny tappning

Den slog ner som en oväntad bomb när den lanserades på 1970-talet. Fransk flärd som utmanade den tyska klassikern Volkswagen Kleinbus. Renault Espace hade skarpa linjer och en strömlinjeform som den tidens supersportbilar. Något helt annat än VW-bussen och det lockade trendkänsliga reklamkare att placera Renault Espace i modemagasin och mattidningar där både det franska köket och den franska minibussen hyllades.

RENAULT ESPACE VÄCKTE LIV i efterfrågan på minibussar som snabbt blev trendigt även bland reklamvärldens designgurus på samma sätt som VW Kleinbus alltid varit trendig bland trendkänsliga hippies. Franska Espace blev snabbt en favorit.

Tyvärr har minibussarna kommit lite i skymundan. Av någon anledning gillar kunderna ett visst offroadstuk eller äventyrsstil på sina bilar, och suvar blev populära. Här i Sverige räcker det med att ha blivit inplogad på en gata i centrala Stockholm för att inse fördelarna med suvens högre markfrigång och helst fyrhjulsdrivning.

Renault valde en annan väg när det nu drog ihop sig till en ny generation av klassiska minibussen Espace. Man skapade den felande länken mellan en limousin och en suv, kryddade det hela med Renaults fina fyrhjulsstyrning, en riktigt bra förarmiljö och en avancerad hybridteknik.

Resultatet är en komfortabel och bränsleeffektiv minibuss som mer eller mindre är en förlängd suv, utan fyrhjulsdrivning. Kanske något som ger begreppet crossover en ny innebörd? Espace är fortfarande 7-sitsig och det finns även ett 5-sitsigt alternativ.

Den spännande designen som stack ut när första Espace lanserades är borta och bilen känns mer tyskt effektiv än franskt flärdfull. Nya Espace är både smidig i stadstrafik och en stabil milslukare på landsväg tack

SJUSITS FÖR LÅNGFÄRD. Renault Espace har i sin sjätte generation fått ett utseende som går i linje med övriga modeller i Renaults program. Ett sjusitsigt landsvägslok med avancerad drivlina för låg förbrukning. En av Renaults största tillgångar är förarmiljön med två 12,3-tumsdisplayer och justerbar visning i displayen framför föraren. Bra yttre backspeglar.

FOTO: STEFAN NILSSON

vare fyrhjulsstyrningen. Renault har vidareutvecklat sitt 4Control-system och lagt till namnet Advance.

Tekniken både stabiliserar i höga hastigheter, genom att styra bakaxeln åt samma håll som framaxeln i över 50 km/h, och gör bilen smidigare i lägre hastigheter genom att styra åt motsatt håll för snabbare styrrespons och mindre vändradie. Vändcirkeln är bara 10,4 meter.

NYA ESPACE ERSÄTTER, tillsammans med en kommande eldriven bil, modellerna Renault Koleos och Grand Scenic. När den här, den sjätte, generationen Espace, skapades handlade det mycket om att ta fram en bränsleeffektiv sjusitsig bil med ny teknik.

Drivlinan är en avancerad hybriddrivlina där toppversionen har en trecylindrig bensinmotor på 130 hästkrafter samt två elmotorer på 70 respektive 25 hästkrafter, vilket ger en total systemeffekt på 200 hästkrafter.

Den lilla elmotorn fungerar som startmotorn och hanterar växellådan, som inte är en klassisk automatlåda med momentomvandlare. Enklast kan man förklara växellådan som en robotiserad manuell växellåda utan koppling.

Växellådan är en vidareutveckling av Renaults växellåda för Formel 1 och den arbetar med två drev i elmotorn och fyra drev kopplade till förbränningsmotorn. Elmotorn styr utväxlingen och varvtalet så att dreven kan växlas utan synkronisering,

vilket sparar vikt och minskar effektförluster.

Som förare märker man i stort sett inget av drivlinans utväxlingsskiftet om man inte sitter och lyssnar efter dem.

Den avancerade hybridtekniken i kombination med en viktminskning på 215 kilo, jämfört med förra generationen Espace, ger en förbrukning som stannar på 4,6 liter/100 km WLTP och det betyder ett CO₂-utsläpp på endast 104 gram/km.

FÖRARMILJÖN I ESPACE är snarlik övriga Renault-modeller, vilket är ett gott betyg. En snygg och lättfattlig kombination av digitala instrument som visar hastighet och hybriddrivlinans arbete tillsammans med färdator eller navigation i displayen framför föraren. Som tillval finns en ny förbättrad 9,3-tums head-up-display över instrumentbrädan som projicerar den viktigaste informationen på vindrutans. I mittkonsolen finns en stående 12,3-tumsdisplay för multimedia, navigation och en rad inställningar.

Bilen har en rad uppkopplingsmöjligheter som Android Auto och Apple CarPlay samt OpenR-link som ger tillgång till en mängd Google-funktioner som Google Maps och så vidare. Förarstödet har 32 olika stödfunktioner både för säkerhet, komfort och förarhjälp som automatisk parkering och Renaults filhållarstöd som mjukt och komfortabelt positionerar bilen mellan vägens linjemarkeringar.

STEFAN NILSSON

KORTFAKTA

RENAULT ESPACE E-TECH 7-SITS

Pris: Ej prissatt ännu.

Motor: Bensin, 3 cyl, 1 199 cc, samt 2 elmotorer.

Batterier: 2 kW litiumjon,

400 volt.

Effekt: Systemeffekt 200 hk.

Vridmoment: 410 Nm.

Prestanda: Toppfart: 175 km/h, 0–100 km/h: 8,8 s.

Längd/bredd/höjd:

472,2/184,3/164,5/273,8 cm.

Tjänstevikt/totalvikt/släp: 1 622/633/1 500 kg.

Garantier: Nybil 2 år. Lack 3 år. Rost 12 år.

Dekl. bränsleförbrukning en-

ligt WLTP: 4,6 l/100 km.

CO₂-utsläpp: 104 g/km WLTP.

- Autobroms
- Altkolås

Komfort
Utrymmer
Låg förbrukning

Ingen 4WD
Låg dragvikt
Litet lastutrymme med 7-sits

Välj trygghet för dig och din bil

Vänd dig till ett MRF-företag om du vill känna dig tryggare, på plats eller online. Hos oss får du den omfattande MRF-garantin och när du servar eller reparerar din bil får du MRFs reparationsvillkor, garantier och alla jobb fackmannamässigt utförda. Kolla på vår webb var du hittar närmaste MRF-företag.

www.mrf.se/privatperson

I trygga händer

Husvagns- och husbilstransporter över hela Sverige!

KABE TRANSPORT

Ring 070-33 68 666
cornelia.tidqvist@kabetransport.se

HAR DU EN STOR ELLER LITEN HUND?

Spelar ingen roll. Vi har det du söker. Burar, grindar och smarta tillbehör.

Vi är ett stolt svenskt företag som sätter säkerhet i första rummet och som är den enda tillverkaren i världen som krocktestar våra produkter på riktigt. Vi gör det hos oberoende RISE - Research Institutes of Sweden. För vi anser att alla i bilen ska åka säkert. Även den som har sin plats längst bak i bilen. Fundera en stund. Vi tror att du tänker likadant som vi.

mimSAFE
www.mimsafe.com

Care²

VarioCage

VarioGate

MultiCage

Volvo V90 har varit en storsäljare i Sverige. Vi tittar närmare på Volvos stora kombi som begagnad.

EFTERTRÄDAREN TILL Volvos bästsäljare V70 kom att kallas V90 och började säljas 2016 som modellår 2017. Modellenamnet har återanvänts, i slutet av 1990-talet döptes 960 i kombiutförande om till just V90. Den modellen är dock bakhjulsdriven, nyare V90 har fram- eller fyrhjulsdrevning.

Både diesel- och bensinmotorer finns att välja mellan, samtliga fyrcylindriga. Dieselmotorerna har effektuttag på 150, 190, 197 eller 235 hästkrafter. Den svagaste bensinmotorn är på 190 hästkrafter, den starkaste är laddhybriden T8 med 390, 407 eller 455 hästkrafter. Där mellan finns bensinmotorer på 197, 250, 254, 310, 320 hästkrafter samt en laddhybrid på 340 hästkrafter. För 2020 döptes motorprogrammet delvis om.

Trygghet brukar vara kännetecknande för Volvo och V90 känns urtrygg att köra. Vägegenskaperna är utmärkta, V90 klarar en undanmanöver med full last mycket bra. Styrningen ger bra känsla tillbaka till föraren. Med fyrhjulsdrevning – av Volvo kallat AWD – blir V90 en mycket körtrygg bil på hala vintervägar. Drivsystemet kommer från Borg Warner och ger också bra framkomlighet på snö.

KOMFORTEN ÄR EN annan stark sida; högklassiga framstolar, låg ljudnivå och effektiv värme och ventilation. Det gör V90 till en mycket bra långfärdsbil. Baksätet är rymligt och bekvämt på ytterplats, med bättre benutrymme än i V70. Mittplatsen är dock trång. Förarmiljön får både beröm och kritik. Instrumenten är tydliga, men många reglage – bland annat för värme – är placerade i en pek-skärm tillsammans med multimediaanläggningen. Det blir många funktioner att välja mellan, men också lite rörigt att hitta rätt. Visst kan man lasta en hel del bagage i V90 – men inte alls lika mycket som V70. Det sluttande bakpartiet är elegant, men lastvolymen blir lidande. I V90 får 15 läskbackar plats, med fällt baksäte ryms 36 stycken. Motsvarande siffror för V70 är 21/45.

Ett vanligt fel är passningen av dörrar och huv som monterats ihop slarvigt. Om karosdelarna sitter snett är det ofta dyrt att åtgärda eftersom det

Komfort, säkerhet, vägegenskaper.

Driftkvalitet, krånglig medieanläggning.

kan krävas omlackering. Ett annat vanligt fel är dörrar som fryser fast, det handlar om låskistan som fryser igen. Vanligast är det på bakdörrarna. Vattenläckage från bakluckan kan förekomma. Avsaknad av dräneringshål gör att vatten kan komma ut genom låskolven och droppa på den som öppnar bagageluckan. Baklampornas livslängd har varit kort i vissa fall, har en del ägare rapporterat. Batterier som laddar ur är ett känt fel som ofta är orsakat av mjukvarufel. Andra elektronikproblem som förekommit är fel på parkeringssensorer, krånglande telefonuppkoppling och falsklarm om fel på blinkerser.

Att rostskyddet inte är lika bra som på V70 har Vi Bilägare konstaterat. På deras långtestbil har

bakvagnen fått tydliga rostskador, främst på bakaxelvaggan. Även bränslepumpen till dieselvärmaren var rostangripen. En noggrann rostinspektion underifrån är viktigt före köp.

TRE OLIKA FEL PÅ krockkuddarna har lett till återkallelser. En skruv till krockgardinen kan gå sönder på V90 modellår 2017 vilket då kan leda till att krockgardinen löser ut av misstag. En felaktigt installerad slang till luftkonditioneringen kunde påverka krockkuddarna uppblåsningsfunktion och därför återkallades bilar av modellår 2017. Fel på styrenheten till krockkudden ledde till återkallelse under 2021 på bilar tillverkade under samma år.

Andra återkallelser har också gjorts. Ett insugsrör

FYRA KONKURRENTER

AUDI A6 2,0 TDI AVANT QUATTRO S-TRONIC

Registreringsår	2017
Kaross	Kombi/5d
Motor	2,0/190 hk
Dekl. förbrukning	5,1 l/100 km
Nypris -17	413 300 kr
Rost	Bättre än medel
Säkerhet	Bättre än medel
AutoIndex	Bättre än medel

+ Vägegenskaper, komfort, förarplats, rostskydd. **-** Höga begpriser, vissa kvalitetsproblem.

+ Vägegenskaper, komfort, förarplats, rostskydd. **-** Höga begpriser, dyr att laga, dålig sikt.

BMW 520D TOURING X-DRIVE 190 AUTOMAT

Registreringsår	2017
Kaross	Kombi/5d
Motor	2,0 l/190 hk
Dekl. förbrukning	5,0 l/100 km
Nypris -17	454 700 kr
Rost	Bättre än medel
Säkerhet	Bättre än medel
AutoIndex	Medel

FOTO: CHRISTIAN ELLMARK

1. Snygg och mestadels bra förarmiljö.
2. Framstolarna ger bra långfärdskomfort.
3. Baksätet är rymligt och bekvämt på ytterplatserna.
4. Rymligt lastutrymme – men inte lika stort som i V70.
5. Eleganta baklampor, men hur länge håller de?

LITE MER OM:

TEKNISK DATA	Volvo V90	D3 AWD Aut.	T4 Aut.
Längd/bredd, cm	493,0/187,9	493,0/187,9	
Tjänstevikt/maxlast, kg	1 915/465	1 851/449	
Max släpvikt, kg	2 200	1 800	
Antal cylindrar/slagvolym cm³	4/1 969	4/1 969	
Effekt kW/hk	100/150	135/190	
Toppfart, km/h	205	210	
0–100 km/h, s	10,5	8,9	
Bränsle, l/100 km	4,9	6,9	
CO ₂ , g/km	128	156	

KÖPGUIDEN

Registreringsår:	2017
Kaross:	Kombi 5 d
Motor:	2,0 l/150 hk
Dekl. förbrukning:	4,9 l/100 km
Nypris 2017:	357 300 kr
Rost	Medel
Säkerhet	Bättre än medel
Autolindex	Bättre än medel

REPARATIONSKOSTNADER

Material och arbete. Prisuppgifter från verkstäder i Stockholmsregionen. Priserna kan variera mellan verkstäder.

Avgassystem exkl främre rör	8 684 kr
Katalysator	14 218 kr
Hjullager höger fram	4 568 kr
Kamrem, 15 000 mil/10 år	9 915 kr
Elektronikbox, motor	13 485 kr
Koppling	Automat
Stötdämpare fram, 2 st	9 079 kr
12 000-milaservice	9 210 kr

SÄKERHET

V90 fick fem stjärnor i Euro NCAP:s krocktest 2017 och har autobroms som reagerar både för fotgängare och bilister. Enligt Folksam får också whiplashskyddet godkänt. Folksam klassar V90 som ett bra val ur säkerhetssynpunkt och ger den högsta betyg för krocksäkerhet efter verkliga olyckor. V90 bedöms vara 41 procent säkrare än medelbilen. Hellyuset är extremt långt och brett.

KROCKSÄKERHET

Euro NCAP ★★★★★ 2012

ROSTSKYDD

Överlag har V90 klart sämre rostskydd än V70. Bakluckan är av plast, framskärmarna och motorhuv i aluminium, resten av karossen är i stålplåt. Aluminium finns också i länkar och fjäderbenstorn. Invändig behandling saknas i huv och baklucka och huvens plätovikningar är inte limmade. Dörrarna är behandlade inuti, bakdörrarna bara delvis limmade. Bra bakre skärmkanter, men en rostisk på sikt är de öppna skarvarna under filtinnerkärmarna i hjulhusen. Undertill finns flera otätade skarvar. Underredets balkar och hålrum saknar nästan helt invändig behandling och slitkydd finns bara i ytterkanterna. Kolla konditionen på bakaxelväggen, det är en känd rostfälla. T8 har bränsletank i rostfritt stål, övriga V90 har plasttank.

ROSTSKYDDSGARANTI: 12 ÅR

BETYG: ★★★★★

i plast kunde smälta och orsaka motorbrand. Detta gällde på dieselmotorer tillverkade 2016–2019. På V90 tillverkade 2016–2018 har ett mjukvarufel gjort att nödsamtalssystemet skickat fel platsinformation till räddningstjänst. Under 2020 återkallades V90 tillverkade 2019–2020 för möjligt fel på autobromsen. En annan återkallelse gällde fel på ABS, antisladd och bromsförstärkaren. En säkring till bränslepumpen kan leda till motorstopp och för detta återkallades V90 under 2021. Fel på EGR-ventilen ha också fått åtgärdas.

V90 har sålt bra så utbudet av begagnade exemplar är rätt stort. Det gör också att priserna hålls nere något, fast V90 är ändå rätt dyr som begagnad.

CHRISTIAN ELLMARK, VI BILÄGARE

STORSÄLJARE.

Volvo V90 vann Vi Bilägares vinter- och sommartest när modellen deltog i deras längstestall – en attraktiv begagnatbil för många svenskar.

MERCEDES 220D KOMBI AUT. AVANTGARDE

Registreringsår	2016
Kaross	Kombi/5d
Motor	2,2 l/170 hk
Dekl. förbrukning	4,8 l/100 km
Nypris -17	442 300 kr
Rost	Bättre än medel
Säkerhet	Bättre än medel
Autolindex	Bättre än medel

➕ Komfort, utrymme, säkerhet, vägegenskaper. ➖ Höga begpriser, dyr att laga.

➕ Komfort, säkerhet, förarmiljö, lastutrymme. ➖ Elektronikfel, fel på dörrar/lås, kamremfel.

VOLVO V70 D4 CLASSIC 181 HK

Registreringsår	2016
Kaross	Kombi/5d
Motor	2,0 l/181 hk
Dekl. förbrukning	4,5 l/100 km
Nypris -17	358 900 kr
Rost	Bättre än medel
Säkerhet	Bättre än medel
Autolindex	Bättre än medel

	REJÄL STÖT		KOM AGA MED	TÄRSIG FRAM MED FORDON	I KRIGSFARTYGFÖRR		ÄRVANLIGA SOM LAGENHETER	ÄR DEN SOM ÄR MERA HÄFTIG	GÅR I AFFÄRER I SYDAFRIKA		SVÄLJER SKÄMT
							→				BELOPP ATT FÖRDELTA
	VISA GLÖD	ÄR VÅL CHAUF-FÖR KLOK-SKAP					LAND-GÅNG VÅG-SKÅL				
					VEDER-SÅKARE VIT RÖ-RELSE					↓	
	→		UPP-VAKT-NINGEN								
	VAR GES INTÖG					NATTADE ÄR VISSA FIRARE DAGEN EFTER			ÄR EN NORDISK BYRÅ FRIDLÖS		
			BUGGADE I MÖSKVA FÖRR SÅLTS BILLIGT				FÄSTE BLIR TORR SPRIT-DRYCK I ENGLAND				SÅDANA BÖR I LITET SAM-HÄLLE
	DÖMDES UT LITEN SÅ-DAN ÄR SINGEL	↓								↓	
						VID GOD HÅLSA TÄVLADE STIGH I		POST-LAPP 70-TALS-SKIVA			
LAGT TILL	↓	FÄR INTE FÖRARE VARA PÅ PRIVAT	DEN SKA INTE BLANDAS TILL BILIST	KALLAS BRÄNN-VIN IBLAND	BERG-MANI CASA-BLANCA 1942	DEN UPP-TÄCKS I SAMBAND MED BLÅNING					
							GÅ RUNT OROS-MÖLN	↓	GÅR UT I VATTNET Fylla på vid tapp		SMULA
DENNE HAR LAGFART						LIGGER I VÄGEN			SPRINGER GENOM MARA LÅTA SOM EN AND		
KALLAS SUPEN SOM FLYGER							ALSTRAS GÅR IGENOM TULLEN			KALLAS RESERV HAR STJÄRN-NORISITT BÄLTE	
			SLÅ I DÖRREN TÄVLINGS-PLAT-SERNA			GÖR VI INTE NÄR GUBBEN ÄR RÖD DRA RUNT		SYNS PÅ BLOCKET BITER			
ÄR DEN SOM SITTE SÅKERT I SÅDELN		PÅSLAGET ÄR ÖVER						ORD-KNAPP SKA INTE BESÖKAS AV BILIST			KAN GE FUKT PÅ RUTAN
KUNG IETT VINTER-LAND				DIVIDERA ERSÄTTER VI LEKTIO-NEN MED IBLAND			HAND-LINGS-FÖRLAMAD RÖVFÅGEL				
KUL SAMLING FÖR ATT NÅ KUND					BOSSI RÖRELSE ANFÖRDE		RING-MÄRKT DAM PÅ FLÄCKEN		FÖR SPEL PÅ HÅSTAR MISS-TÄNKS		
			DE BILDAS VID NOLL BUD SOM KLUBBAS					KNYTENA PLUSPOL			
ÄR VÅL PUNG-SLAGEN JÄTTE-LIKA						HÖRSAL KALLAS LÖF I TRAFIKEN		ÖREBRO-TIDNING HYLLA		PLATT-FORM FÖR MUSIK KORT SKÅL	
KRYDDA I SÅS	ÄNGLA-LIK VASS-RÖR				EUROPA-KAMP SKREV STAD I LJUS		SVIKTA SJÄLS-FRID			ÅGA RUM STIN-KANDE FÖDA	
							UPP-HOVET				
SITTE PÅ MUG-GEN			ÄR ÖVIKTA HUND-RINGAR			DIVI-DERA			MÄTTA		

LÖS KRYSSSET OCH VINNI!

KONSTRUKTÖR: MATS EDVARDSSON, FOTO: THOMAS MÖLLER/MOSTPHOTOS

De fem först dragna lösningarna belönas med två bingo-lotter vardera. Skicka hela krysslösningen till: ▶ Namn.....
 Motorföraren, Byängsgränd 8, 120 40 Årsta före 22/9. ▶ Adress.....
 Märk kuvertet "Kryssset 5/23". Du kan även e-posta en ▶ Postadress.....
 bild på hela kryssset på: motorforaren@mfh.se

Erbjudande till dig man över 40 år

Många män lider av testosteronbrist

Vi hjälper dig att utreda och behandla testosteronbrist i några enkla steg

Symtom på testosteronbrist kan vara:

- Utebliven morgonerektion
- Trötthet och låg energi
- Viktuppgång och bukfetma
- Avsaknad av drivkraft
- Minskad sexuell lust
- Dålig sömn
- Minskad muskelstyrka

Testosteron är ett hormon som har en stor påverkan på män genom hela livet. Hormonet förknippas ofta med sexuell lust, bibehållen erektionsförmåga och förmågan att underhålla muskelmassa och styrkan i skelettet. Testosteron har även andra viktiga funktioner som påverkan på syresättning av blodet, fördelning av kroppsfett samt att hålla orken och humöret uppe. En tillräcklig testosteronnivå är viktig för mannens välbefinnande.

Just nu - Gratis testosterontest!
Ta del av erbjudandet via QR-koden eller:

rewell.se/mhf

Rewell erbjuder snabb och smidig utredning av testosteronbrist genom provtagning, hälsokontroll, diagnos och behandling. Starta genom att logga in med BankID och skapa ett kostnadsfritt konto.

Vi finns med kliniker över hela Sverige - nu på 60 orter från norr till söder.

re well

Motorföraren i backspegeln

Första april 1997. Ett och annat nyfiket huvud vändes nog mot himlen. Vi hade nämligen en komet på besök, närmare bestämt Hale-Bopp. Kometen hade visserligen varit synlig för blotta ögat redan året innan, men nu befann den sig i sitt perihelium. Det betyder som närmast solen och synlig redan vid skymning. Det var lika bra att passa på att titta, nästa gång Hale-Bopp kommer på besök är om drygt 2 360 år.

Det drar ihop sig för digitala marksändningar i tv. Den nionde april 1997 beslutar Sveriges riksdag att genomföra försök.

Motorföraren, som nu funnits i 70 år, landar hos medlemmarna, och utan att veta om det, blir en av tidningens rubriker en kommande fullträff.

TEXT: MIKAEL LINDBERG

Ny "skatteuggla"

Från den första april började Vägverket skicka ut det nya kontrollmärket, den så kallade "skatteugglan" i folkmun. Jämfört med tidigare, skulle det nya skattemärket göra det enklare att ställa av och på bilen. Det grå skiktet skrapades bort på märket och där under fanns en fyrsiffrig kod som gavs till Bilregistrets automatiska teletjänst. Efter det var bilen avställd, och för tydlighetens skull blev det grå fältet rött, vilket underlättade för polisen att göra kontroller. Motorföraren undrade vid den här tiden ifall det möjligen fanns risk att märkena skulle skrapas i rent okynne ...

Idag frågar vi våra läsare: När märket kom med posten, vad stod det i små bokstäver i övre, högra hörnet på märket?

Först ut i krocktest

Vägverket gjorde i samarbete med engelska Department of Transport, en serie krocktester. Först ut var småbilar, och det gick snabbt att konstatera att det var skillnad på bil och bil. Av de sju testade, klarade sig Volkswagen Polo och Ford Fiesta sig bäst, vilket gav dem tre stjärnor vardera. Sämst gick det för Rover 100, med blott en stjärna för passage-

Omslag

Det duggade tätt med mässor. Motorföraren hade redan rapporterat från Detroit-salongen och svenska mc-mässan. Nu var det dags för Stockholmsmässan och en röd Mercedes A-klass pryder omslaget, liksom bakkdelen på Volvos nya lyxmodell. Det handlade förstås om bilen ingen behövde, men alla ville ha – Volvo C70. Motorföraren var först att provköra och fick resa ända till USA för uppgiften. Och det för en bil som byggdes i Uddevalla.

Ovanligt träffsäker rubrik

Under Stockholms bilsalong presenterade Mercedes sin nya utmanare i kompaktklassen – A-klass. Det andra biltillverkare var oroliga för, särskilt Volvo och Saab, var att

A-klass skulle vara lika säker och komfortabel som större bilar, men framförallt billigare.

Rubriken som Motorföraren satte på A-klass, var Lilla tuvan som stjärper hela lasset.

Ingen hade nog räknat med att det skulle bli A-klass själv som blev

tuvan. Så här i backspegeln, satt den rubriken som gjutet. Det dröjde nämligen inte länge innan A-klass välte i Teknikens Världs berömda undanmanöverprov Älgtestet. Det blev stora skrivelser om saken och i folkmun fick småbilen smeknamnet Vält-klass.

Ny promillegräns i grannlandet

Danska stortinget förväntades ta ett beslut om ny, lägre promillegräns för rattfylleri. Den tidigare på 0,8 promille, skulle sänkas till 0,5, vilket också skedde. Statistik visade tydligt att bilförare i intervallet 0,5 till 0,8 ofta var inblandade i olyckor. Samtidigt hade

den yngre generationen förare fått en ändrad attityd till alkohol och bilkörning – till det bättre. I samband med fler poliskontroller, fann man att fler fastnade för rattfylla, men också att antalet olyckor minskade.

rarskydd, då dockans huvud missade krockkudden.

Vi den här tiden testades frontalkrock, där 40 procent av fronten träffades, sidokollision i 50 km/h samt simulerat prov där fotgängare blir påkörd i 40 km/h.

Känns det här med betyg i stjärnor igen? Ja, det handlade förstås om det som skulle bli Euro NCAP.

Vem vann bilen?

Under Stockholms bilsalong fanns MHF på plats. Och i montern stod en ilsket grön sportbil, en Ginetta G34. Den svenskbbyggda bilen, med en Volvo B200FT-turbomotor under huven, hade närmast blixtrande prestanda: 0–100 km/h på 5,9 sekunder. Hugade spekulanter kunde vinna bilen då den ingick i MHF:s lotteri En chans på tusen. Har vi möjligen vinnaren bland våra läsare? Hör av er till Motorföraren.

FOTO: HELENA SELANDER/VTI

Liten minskning för olyckor med mopedbil

I slutet av 2022 fanns det 17 000 mopedbilar registrerade i Sverige. Efter att antalet olyckor med mopedbilar ökat under många år minskade antalet olyckor under 2022, från 147 olyckor 2021 till 130 olyckor 2022. Det visar Transportstyrelsens statistik.

För mopedbil gäller inte att singelolyckor är de vanligaste, utan istället är det kollision med andra trafikanters som orsakar personskadorna. Mer än hälften av personskadeolyckorna kommer av en kollision med andra trafikanters.

RÄTT SVAR KRYSSET NR 4

	S	H	A	N	→	Ä	R	U	
	G	E	T	I	N	G	↓	O	
	R	O	O	T	T	U	R		
	O	R	M	A	R	↓	T	Ö	
	Y	V	A	J	E	R			
	A	N	A	S	→	O	↓	D	
	S	T	A	D	S	B	U	S	→
	U	R	I	N	F	R	O	N	T
	R	E	N	A	T	M	A	I	L
	↓	A	P	Å	K	O	M	K	U
	B	I	L	I	S	T	V	A	S
	↓	E	D	E	N	A	R	M	A
	I	N	N	E	R	N	S	T	O
	A	N	U	Å	S	I	K	T	U
	T	R	A	N	Å	S	D	I	V
	B	U	A	A	S	K	A	N	A
	R	U	I	N	G	R	O	G	E
	F	L	A	G	G	A	D	E	R
	O	R	T	E	R	S	I	N	N

► Grattis säger vi till fem nya kryssset-vinnare! Två bingoletter vardera är vinsten. Lycka till!

- Carina Grönlund,** Umeå
- Yvonne Wennerholm,** Eksjö
- Ove Ljung,** Mullsjö
- Gunvor Tengroth,** Undersåker
- Alf Ersson,** Axmar

FRILÄGE – en krönika om trafiksäkerhet

Från 0 till 3 miljoner på 43 år

MADD är världens största frivilligorganisation mot rattfylleri. MADD (Mothers Against Drunk Driving) startades i USA 1980 av en förtvivlad mamma som just mist sin trettonåriga dotter på grund av en rattfyllerist. Hon demonstrerade med plakat utanför Vita Huset i Washington. Sedan 1980 har organisationen vuxit till mer än tre miljoner medlemmar.

MHF tecknade redan 2003 ett samarbetsavtal med MADD, och det första MADD-nätverket i Europa. Självklart är organisationen öppen för alla som vill engagera sig. Namnet till trots gäller det såklart inte bara mödrar. MADD Sweden ger dig som drabbats av rattfylleriets konsekvenser ett ansikte och en röst. MADD väcker starka känslor och engagerar hela samhället i kampen mot rattfylleriet.

I Sverige dör varje år mellan 50 och 60 personer till följd av rattfylleri. Över 1 000 människor skadas av samma orsak.

MADD:s erfarenhet och tydliga hållning hjälper både de som drabbats och de som arbetar förebyggande. MADD arrangerar också regelbundna nätverksträffar för dig som drabbats av rattfylleri. MADD Sweden drivs och byggs på ideella krafter med stöd från MHF:s förbundskansli. Tanken med nätverket är att vi ska stötta människor som är drabbade, människor som har förlorat en närstående, har en närstående som har blivit skadad eller att man själv har skadats i en rattfylleriolycka.

En viktig del är att MADD ska vara opinionsbildare, påverka samhället med debattartiklar, insändare och synas på olika sätt, till exempel på Trafiknykterhetens dag, anhörigdagarna som kommunerna runt om i landet arrangerar. Att förlora någon eller få en nära anhörig skadad på grund av en rattfyllerist antingen med alkohol eller droger är ett stort trauma. Många gånger kan den drabbade känna sig väldigt ensam, samtidigt behöver den som är drabbad en liten knuff med det vardagliga, vissa saker måste göras trots allt, mat ska lagas, räkningar ska betalas, barn ska till förskola och skola med mera.

Något som många glömmer är att prata med någon, det är alltid bra att kunna prata med någon utomstående och där har MADD en viktig roll och de som är med i MADD har en erfarenhet. Att vara med som stöd under rättegångar, där är MADD en tillgång, de flesta som är drabbade har varit med på minst en rättegång, att veta att någon sitter bakom eller vid sidan kan betyda oerhört mycket för trafikbrottsoffret. MADD Swedens målsättning är att ha kontaktpersoner på strategiska platser runt om i landet som ska vara nära för den som blivit drabbad.

Organisationen arbetar hårt med trafikbrottsfrågan som är livsviktig, idag får inte trafikbrottsoffren samma stöd från samhället som övriga brottsoffer. MADD Sweden och MHF har haft två konferenser i ämnet, här kan göras mycket mer anser vi i MADD. Därför är det viktigt att jobba vidare med denna fråga.

I Sverige är vi väldigt rädda för att gå till en professionell samtalskontakt som kurator, psykolog, präst, diakon eller själavårdare. MADD:s rekommendation är att ta hjälp av en professionell samtalskontakt, det är oerhört viktigt att få verktyg att jobba med. Vi ska aldrig glömma den vi förlorat, men man måste leva vidare, sorgen och saknaden kommer alltid att finnas med och det kan ingen säga emot.

Nytt utbildningsmaterial måste fram och då ett utbildningsmaterial i förebyggande syfte till föräldrar och andra vuxna. Man bör redan i förskolan börja prata om alkohol, droger och trafik, den frågan är oerhört viktig. Föräldrar i den kategorin med barn har inte den kunskapen som krävs utan den kunskapen måste komma från myndigheter, civilsamhället och folkbildningen.

MATS SJÖÖ, kontaktperson för rattfylleridrabbade för MADD

”... idag får inte trafikbrottsoffren samma stöd från samhället som övriga brottsoffer.”

Mässan för dig som är på väg

6-10
september
2023

Var du än befinner dig och vart du än är på väg så har du all anledning att komma till Elmia Husvagn Husbil – Nordens största mässa för det mobila livet.

Här kan du spana in de senaste modellerna och produkterna, jämföra olika varumärken på en och samma plats och ta del av tips, inspiration och aktiviteter.

Föreläsningar | Destinationstorget | Campingköket
Barnaktiviteter | Oktoberfest | Danskvällar

 Elmia

Elmia
Husvagn
Husbil

Läs mer och köp biljett på
elmia.se/husvagn

